

**Jak przeprowadzić postępowanie
o udzielenie zamówienia publicznego
w trybie podstawowym z możliwością prowadzenia negocjacji
(art. 275 pkt. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych)**

Warszawa, lipiec 2022 r.

Spis treści

1. Tryb podstawowy i jego warianty	4
2. Krótka charakterystyka trybu podstawowego w wariantcie z możliwością prowadzenia negocjacji (art. 275 pkt 2 Pzp)	4
3. Wszczęcie postępowania w trybie podstawowym w wariantcie drugim (art. 275 pkt 2 Pzp) – ogłoszenie w BZP	5
3.1. Wszczęcie postępowania – ogłoszenie w BZP	5
3.2. Udostępnienie ogłoszenia o zamówieniu w inny sposób	6
3.3. Poinformowanie o wszczęciu postępowania znanych sobie wykonawców	6
3.4. Możliwość zmiany ogłoszenia o zamówieniu	7
4. Specyfikacja Warunków Zamówienia	7
4.1. Bezpłatny, pełny, bezpośredni dostęp SWZ	7
4.2. Treść SWZ w wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp)	9
4.3. Wyjaśnienia SWZ na wniosek wykonawcy	14
4.4. Sposób liczenia upływu terminu na złożenie wniosku o wyjaśnienia SWZ oraz udzielenie wyjaśnień	14
4.5. Konsekwencje nieudzielenia przez zamawiającego wyjaśnień SWZ w terminie, w sytuacji, kiedy wniosek o wyjaśnienie wpłynął do zamawiającego z zachowaniem ustawowego terminu	15
4.6. Konsekwencje złożenia przez wykonawcę wniosku o wyjaśnienie SWZ po upływie wyznaczonego ustawą terminu	15
4.7. Udostępnianie treści zapytań wraz z wyjaśnieniami	16
4.8. Zebranie w celu wyjaśniania treści SWZ	16
4.9. Zmiana SWZ	16
5. Możliwość ograniczenia liczby wykonawców zapraszanych do negocjacji	18
6. Składanie i otwarcie ofert złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie oraz obowiązki zamawiającego z tym związane	19
6.1. Składanie ofert	19
6.2. Otwarcie ofert	20
6.3. Udostępnianie ofert	20
6.4. Obowiązek informowania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych	20
7. Ocena ofert	21
8. Co się dzieje, gdy zamawiający nie zdecyduje się na prowadzenie negocjacji?	22
8.1. Wybór najkorzystniejszej oferty	23
8.2. Zakończenie postępowania	23
9. Postępowanie w sytuacji, gdy zamawiający zdecyduje się na prowadzenie negocjacji	24
9.1. Poinformowanie wykonawców	24

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

9.2. Zaproszenie wykonawców do negocjacji ofert złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu	26
9.3. Treść zaproszenia do negocjacji.....	26
10. Granice negocjacji w wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp).....	27
11. Prowadzenie negocjacji.....	30
11.1. Zasady prowadzenia negocjacji.....	30
11.2. Sposób prowadzenia negocjacji	30
11.3. Zakończenie negocjacji	31
12. Zaproszenie do składania ofert dodatkowych, otwarcie ofert dodatkowych oraz czynności z tym związane	32
12.1. Zaproszenie do składania ofert dodatkowych	32
12.2. Otwarcie ofert dodatkowych	32
12.3. Informacja z otwarcia ofert dodatkowych.....	33
12.4. Udostępnianie ofert dodatkowych.....	33
12.5. Obowiązek informowania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.....	33
13. Oferta dodatkowa.....	33
13.1. Oferta dodatkowa – art. 296 ust. 2 Pzp	33
13.2. Nowe propozycje w zakresie treści oferty.....	34
13.3. Związanie ofertą.....	35
13.4. Forma oferty dodatkowej	36
13.5. Ocena podstaw odrzucenia oferty dodatkowej w wariantcie drugim trybu podstawowego.....	36
14. Wybór oferty najkorzystniejszej.....	41
15. Zakończenie postępowania	41

1. Tryb podstawowy i jego warianty

Ustawa z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm.), zwana dalej „Pzp”, wprowadziła procedurę udzielania zamówień publicznych, którą stosuje się **tylko dla postępowań o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne**, zwaną trybem podstawowym. Tryb podstawowy jest w pełni konkurencyjny i zachowuje mechanizmy wykorzystywane w trybach obowiązujących na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy¹, jednocześnie wprowadza nowe możliwości, znacznie uelastyczniające prowadzenie postępowania. **Zastosowanie trybu podstawowego nie wymaga spełnienia jakichkolwiek przesłanek, niezależnie od wariantu, który zamawiający wybierze.** Art. 275 ustawy Pzp przewiduje trzy warianty udzielenia zamówienia w trybie podstawowym:

- 1) **wariant 1, czyli tryb podstawowy bez negocjacji (art. 275 pkt 1 Pzp)**, w którym zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę bez przeprowadzenia negocjacji, albo
- 2) **wariant 2, czyli tryb podstawowy z fakultatywnymi negocjacjami (art. 275 pkt 2 Pzp)**, w którym zamawiający może prowadzić negocjacje w celu ulepszenia treści ofert, które podlegają ocenie w ramach kryteriów oceny ofert, o ile przewidział taką możliwość, a po zakończeniu negocjacji zamawiający zaprasza wykonawców do składania ofert dodatkowych, albo
- 3) **wariant 3, czyli tryb podstawowy z obligatoryjnymi negocjacjami (art. 275 pkt 3 Pzp)**, w którym zamawiający prowadzi negocjacje w celu ulepszenia treści ofert, a po zakończeniu negocjacji zamawiający zaprasza wykonawców do składania ofert ostatecznych.

2. Krótka charakterystyka trybu podstawowego w wariantcie z możliwością prowadzenia negocjacji (art. 275 pkt 2 Pzp)

Przebieg procedury w tym wariantcie trybu podstawowego wygląda następująco: wszczęcie postępowania następuje przez zamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu, w którym zamawiający wskazuje, że wybiera tryb podstawowy z możliwością negocjacji. Od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP), zamawiający zamieszcza na stronie internetowej prowadzonego postępowania Specyfikację Warunków Zamówienia (SWZ).

Każdy wykonawca zainteresowany zamówieniem może złożyć ofertę, a następnie zamawiający dokonuje oceny ofert złożonych przez wykonawców. Zanim zamawiający wybierze najkorzystniejszą ofertę, może przeprowadzić negocjacje z wykonawcami, których oferty złożone w

¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.)

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

odpowiedzi na ogłoszenie nie podlegały odrzuceniu. Podkreślić w tym miejscu należy, że **wskazanie przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu możliwości przeprowadzenia negocjacji nie oznacza, że zamawiający jest zobowiązany do ich przeprowadzenia**. Przewidzenie możliwości przeprowadzenia negocjacji w świetle art. 275 pkt 2 Pzp jest warunkiem dopuszczalności negocjacji, jednak o tym, czy do negocjacji dojdzie, zdecyduje zamawiający po ocenie ofert złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie, a przed zaproszeniem do negocjacji.

Negocjacje treści ofert nie mogą prowadzić do zmiany treści SWZ i mogą dotyczyć wyłącznie tych elementów treści ofert, które podlegają ocenie w ramach kryteriów oceny ofert. A zatem zakres negocjacji zależy od kryteriów, jakie zamawiający ustanowi w postępowaniu i od decyzji, które z nich – wszystkie, czy tylko niektóre – wskaże w zaproszeniu do negocjacji. Jeżeli zamawiający zdecyduje się na przeprowadzenie negocjacji, zaprasza do negocjacji wykonawców, których oferty nie podlegały odrzuceniu. Zamawiający prowadzi z wykonawcami negocjacje, które mają charakter poufny, a następnie zaprasza ich do złożenia ofert dodatkowych.

W dalszym toku postępowania zamawiający dokonuje oceny ofert i wybiera najkorzystniejszą ofertę. Jeżeli zamawiający nie zdecyduje się na przeprowadzenie negocjacji, przebieg postępowania wygląda ostatecznie tak, jak w wariantcie pierwszym trybu podstawowego (art. 275 pkt 1 Pzp). Postępowanie w wariantcie drugim (art. 275 pkt 2 Pzp) stwarza w stosunku do wariantu pierwszego (art. 275 pkt 1 Pzp) dodatkową możliwość w postaci negocjacji treści oferty, w zakresie określonym w art. 278 Pzp, z której zamawiający może, ale nie musi skorzystać.

3. Wszczęcie postępowania w trybie podstawowym w wariantcie drugim (art. 275 pkt 2 Pzp) – ogłoszenie w BZP

3.1. Wszczęcie postępowania – ogłoszenie w BZP

Stosownie do art. 276 ust. 1 Pzp momentem wszczęcia postępowania w trybie podstawowym jest zamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu w BZP. Moment wszczęcia postępowania ma istotne znaczenie ze względu na określenie przepisów mających zastosowanie w postępowaniu oraz ze względu na czynności podejmowane zarówno przed, jak i w trakcie tego postępowania, np. ustalenie terminu na złożenie oferty.

Ogłoszenie o zamówieniu zamawiający zamieszcza w BZP, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, za pomocą formularzy umieszczonych na Platformie e-Zamówienia (portal internetowy Urzędu Zamówień Publicznych) - żeby zamawiający mógł zamieszczać ogłoszenia w

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

BZP musi uprzednio zarejestrować się w systemie teleinformatycznym (na Platformie e-Zamówienia), przy użyciu którego udostępniany jest BZP. Użytkownik zalogowany ma możliwość wypełnienia ogłoszenia o zamówieniu.

Zakres informacji, jakie zamawiający powinien zamieścić w ogłoszeniu o zamówieniu określony został w *Rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 2439)*.

Zgodnie z art. 267 ust. 3 Pzp, fakt zamieszczenia ogłoszenia w BZP powinien zostać udokumentowany przez zamawiającego.

3.2. Udostępnienie ogłoszenia o zamówieniu w inny sposób

Ogłoszenie o zamówieniu może dodatkowo zostać przez zamawiającego udostępnione również w inny sposób, tj. w szczególności:

- 1) poprzez zamieszczenie ogłoszenia na stronie internetowej zamawiającego (art. 270 ust. 1 Pzp);
- 2) poprzez przekazanie do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (art. 270 ust. 2 Pzp);

Udostępnienie ogłoszenia na stronie internetowej lub jego przekazanie do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej (DUUE) przez zamawiającego **nie może nastąpić przed jego zamieszczeniem w BZP**. Ogłoszenia udostępniane poza BZP **nie mogą zawierać innych informacji niż informacje zawarte w ogłoszeniu zamieszczonym w BZP**. Ponadto w ogłoszeniach udostępnianych poza BZP zamawiający powinien wskazać datę ich zamieszczenia w BZP (zob. art. 270 ust. 4 Pzp).

3.3. Poinformowanie o wszczęciu postępowania znanych sobie wykonawców

Zamawiający, po zamieszczeniu ogłoszenia o zamówieniu w BZP, może bezpośrednio poinformować o wszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia znanych sobie wykonawców, którzy w ramach prowadzonej działalności świadczą dostawy, usługi lub roboty budowlane będące przedmiotem zamówienia (art. 276 ust. 2 Pzp). Przekazanie tej informacji ma na celu zwiększenie konkurencyjności postępowań, dzięki bezpośredniemu dotarciu do tych wykonawców, którzy zamawiającemu są znani. Podkreślić należy, że powyższa konstrukcja nie powoduje jakiegokolwiek faworyzowania tej grupy wykonawców. Przekazanie informacji, o której mowa w art. 276 ust. 2 Pzp, stosownie do art. 61 Pzp może nastąpić przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, ale również ustnie w bezpośrednim kontakcie lub telefonicznie, o ile treść informacji zostanie udokumentowana.

3.4. **Możliwość zmiany ogłoszenia o zamówieniu**

Zgodnie z art. 271 ust. 1 Pzp **zamawiający może zmienić zamieszczone w BZP ogłoszenie o zamówieniu, zamieszczając ogłoszenie o zmianie ogłoszenia**. Publikacja ogłoszenia o zmianie ogłoszenia o zamówieniu możliwa jest wyłącznie przed upływem terminu składania ofert. W postępowaniach poniżej progów UE zakres możliwych zmian ogłoszenia jest szerszy niż w postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej progi UE, brak jest bowiem ograniczenia, o którym mowa w art. 90 ust. 3 Pzp (właściwego dla postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej progi UE).

Jeśli zamawiający dokonuje zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu – o ile jest to konieczne – powinien przedłużyć termin składania ofert o czas niezbędny do wprowadzenia zmian w ofertach (art. 271 ust. 2 Pzp). W przypadku wprowadzania do treści ogłoszenia zmiany o charakterze istotnym, dotyczącej w szczególności określenia przedmiotu, wielkości lub zakresu zamówienia, kryteriów oceny ofert, warunków udziału w postępowaniu lub sposobu oceny ich spełniania, zamawiający zobowiązany jest do przedłużenia terminu składania ofert o czas niezbędny na ich przygotowanie lub wprowadzenie zmian w ofertach (art. 271 ust. 3 Pzp).

Jeśli zamawiający udostępnił ogłoszenie o zamówieniu w sposób określony w art. 270 ust. 1 i 2 Pzp, tj. na swojej stronie internetowej lub DUUE, niezwłocznie po zamieszczeniu zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu w BZP, powinien udostępnić lub przekazać ogłoszenie o zmianie ogłoszenia w sposób, o którym mowa w art. 270 ust. 1 lub 2 Pzp.

4. **Specyfikacja Warunków Zamówienia**

4.1. **Bezpłatny, pełny, bezpośredni dostęp SWZ**

W wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp) podstawowym dokumentem zamówienia jest SWZ. Zamawiający od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w BZP zobowiązany jest zapewnić na stronie internetowej prowadzonego postępowania bezpłatny, pełny, bezpośredni dostęp SWZ.

- **Bezpłatny** - oznacza, że wykonawca nie może ponosić kosztów za pobranie SWZ ze strony internetowej prowadzonego postępowania, w szczególności zamawiający nie może żądać żadnych opłat za jej pobranie;
- **Pełny** - oznacza, że na stronie internetowej prowadzonego postępowania musi być udostępniony pełny i kompletny zakres tych dokumentów. Pełny dostęp do SWZ dotyczy również ewentualnych zmian lub wyjaśnień treści SWZ;

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

- **Bezpośredni** - oznacza, że zamawiający powinien wskazać bezpośrednią ścieżkę dostępu do tych dokumentów, a nie jedynie ogólny adres internetowy strony, na której prowadzone jest postępowanie. W szczególności wykonawca w celu dostępu do SWZ nie powinien być zmuszany do logowania się czy też podawania haseł dostępu. Elektroniczna zamówień publicznych powinna sprzyjać bezpośredniemu i szybkiemu dostępowi do dokumentów zamówienia;
- **Nieograniczony** - oznacza, że każdy może mieć do SWZ dostęp, nawet jeżeli nie ubiega się lub nie zamierza się ubiegać o udzielenie zamówienia.

Zamawiający musi zapewnić dostęp do SWZ od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w BZP, najkrócej do dnia udzielenia zamówienia (tj. zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego).

W wyjątkowych sytuacjach - określonych w art. 65 ust. 1 Pzp - zamawiający może odstąpić od udostępniania na stronie internetowej prowadzonego postępowania części SWZ. Należy przy tym pamiętać, że odstępstwo od ogólnej zasady udostępniania pełnej treści SWZ dotyczy jedynie tej części SWZ, w odniesieniu do której została spełniona chociażby jedna z określonych w art. 65 ust. 1 Pzp przesłanek, tj.:

- 1) z uwagi na wyspecjalizowany charakter zamówienia, użycie środków komunikacji elektronicznej wymagałoby narzędzi, urządzeń lub formatów plików, które nie są ogólnie dostępne lub nie są obsługiwane za pomocą ogólnie dostępnych aplikacji;
- 2) aplikacje do obsługi formatów plików, które nadają się do przygotowania ofert lub prac konkursowych, korzystają z formatów plików, których nie można obsługiwać za pomocą żadnych innych aplikacji otwartoźródłowych lub ogólnie dostępnych, lub są objęte licencją i nie mogą zostać udostępnione do pobierania lub zdalnego wykorzystania przez zamawiającego;
- 3) użycie środków komunikacji elektronicznej wymagałoby pozyskania przez zamawiającego specjalistycznego sprzętu biurowego;
- 4) zamawiający wymaga przedstawienia modelu fizycznego, modelu w skali lub próbki, których nie można przekazać przy użyciu środków komunikacji elektronicznej;
- 5) jest to niezbędne z powodu naruszenia bezpieczeństwa środków komunikacji elektronicznej;
- 6) jest to niezbędne z uwagi na potrzebę ochrony informacji szczególnie wrażliwych, której nie można zagwarantować w sposób dostateczny przy użyciu środków komunikacji

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

elektronicznej lub innych narzędzi, lub urządzeń, które są ogólnie dostępne dla wykonawców lub które mogłyby być udostępnione przez zamawiającego;

- 7) zamówienie jest udzielane lub konkurs jest organizowany przez placówkę zagraniczną Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy o służbie zagranicznej w państwie trzecim, niebędącym członkiem UE, z którym UE nie zawarła umowy o wzajemnym uznawaniu usług zaufania, o której mowa w art. 14 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014², oraz wartość tego zamówienia lub konkursu jest mniejsza niż progi unijne.

W takim przypadku zamawiający udostępnia odpowiednie części SWZ w sposób określony w ogłoszeniu o zamówieniu.

4.2. Treść SWZ w wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp)

W omawianym wariantcie trybu podstawowego, SWZ zawiera:

- 1) nazwę oraz adres zamawiającego, numer telefonu, adres poczty elektronicznej oraz strony internetowej prowadzonego postępowania;
- 2) adres strony internetowej, na której udostępniane będą zmiany i wyjaśnienia treści SWZ oraz inne dokumenty zamówienia bezpośrednio związane z postępowaniem o udzielenie zamówienia (ponieważ dostęp do SWZ powinien być bezpośredni, należy podać dokładny adres lub ścieżkę dostępu);
- 3) tryb udzielenia zamówienia, czyli tryb podstawowy;
- 4) informację, czy zamawiający przewiduje wybór najkorzystniejszej oferty z możliwością prowadzenia negocjacji (należy określić, czy wybrany został wariant pierwszy trybu podstawowego czyli bez negocjacji – art. 275 pkt 1 Pzp, czy wariant drugi trybu podstawowego z możliwością negocjacji – art. 275 pkt 2 Pzp);
- 5) opis przedmiotu zamówienia (regulacje dotyczące opisu przedmiotu zamówienia zawarte zostały w art. 99–103 Pzp, przedmiotowych środków dowodowych – w art. 104–107 Pzp);
- 6) termin wykonania zamówienia (zamawiający, określając termin, musi uwzględnić regulacje określone w art. 434 Pzp – dotyczące terminu, na jaki może być zawarta umowa w sprawie zamówienia publicznego, art. 435 Pzp – dotyczące możliwości zawarcia umowy na czas

---

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 73)

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

nieoznaczony oraz art. 436 pkt 1 Pzp – dotyczące obowiązku określenia w umowie planowanego terminu wykonania umowy);

- 7) projektowane postanowienia umowy w sprawie zamówienia publicznego, które zostaną wprowadzone do treści tej umowy (zamawiający powinien w szczególności mieć na uwadze regulacje zawarte w art. 433 Pzp – zakazy dotyczące projektowanych postanowień umownych, art. 436–439 Pzp – obowiązkowe postanowienia umowy w sprawie zamówienia publicznego, art. 441–443 Pzp – prawo opcji, zaliczki na poczet wykonania zamówienia, zapłata wynagrodzenia w częściach);
- 8) informacje o środkach komunikacji elektronicznej, przy użyciu których zamawiający będzie komunikował się z wykonawcami, oraz informacje o wymaganiach technicznych i organizacyjnych sporządzania, wysyłania i odbierania korespondencji elektronicznej (ramy prawne dotyczące komunikacji zamawiającego z wykonawcami ujęte zostały w art. 61–69 Pzp, a także w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie sposobu sporządzania i przekazywania informacji oraz wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych oraz środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursie);
- 9) informacje o sposobie komunikowania się zamawiającego z wykonawcami w inny sposób niż przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w przypadku zaistnienia jednej z sytuacji określonych w art. 65 ust. 1 Pzp (możliwość odstąpienia od wymagania użycia środków komunikacji elektronicznej), art. 66 Pzp (możliwość wymagania użycia narzędzi, urządzeń lub formatów plików, które nie są ogólnie dostępne) i art. 69 Pzp (możliwość wymagania użycia narzędzi elektronicznego modelowania danych budowlanych lub innych podobnych narzędzi które nie są ogólnie dostępne);
- 10) wskazanie osób uprawnionych do komunikowania się z wykonawcami;
- 11) termin związania ofertą (należy przy tym zaznaczyć, że zamawiający, określając ten termin, powinien się kierować regulacjami zawartymi w art. 307 Pzp);
- 12) opis sposobu przygotowania oferty (sposób przygotowania oferty determinowany jest zasadą składania ofert przy użyciu środków komunikacji elektronicznej);
- 13) sposób oraz termin składania ofert (sposób składania ofert determinowany jest zasadą składania ofert przy użyciu środków komunikacji elektronicznej spełniających wymagania określone w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów wydanym na podstawie art. 70 Pzp; termin składania ofert w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu reguluje art. 283 Pzp;

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

zgodnie z jego treścią zamawiający wyznacza termin składania ofert z uwzględnieniem złożoności zamówienia oraz czasu potrzebnego na ich przygotowanie, z tym że termin ten w przypadku dostaw i usług nie może być krótszy niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w BZP, a w przypadku robót budowlanych nie może być krótszy niż 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w BZP, przy czym w SWZ zamawiający powinien wskazać precyzyjny termin składania ofert, tj. konkretną datę i godzinę, do której jest możliwe składanie ofert);

- 14) termin otwarcia ofert (zgodnie z art. 222 ust. 1 Pzp otwarcie ofert następuje niezwłocznie po upływie terminu składania ofert, nie później niż następnego dnia po dniu, w którym upłynął termin składania ofert; należy przy tym zaznaczyć, że na gruncie Pzp zamawiający nie ma już obowiązku publicznego otwarcia ofert);
- 15) podstawy wykluczenia, o których mowa w art. 108 ust. 1 Pzp (obligatoryjne przesłanki wykluczenia z postępowania);
- 16) sposób obliczenia ceny;
- 17) opis kryteriów oceny ofert, wraz z podaniem wag tych kryteriów i sposobu oceny ofert (zamawiający powinien uwzględnić regulacje dotyczące kryteriów oceny ofert ujęte w art. 239–247 Pzp);
- 18) informacje o formalnościach, jakie muszą zostać dopełnione po wyborze oferty w celu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego (w tej części SWZ, oprócz kwestii formalnych związanych z reprezentacją osób uprawnionych do zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego zamawiający powinien poinformować np. o obowiązku wniesienia przed zawarciem umowy zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o ile je przewiduje, czy też o obowiązku przedłożenia kopii umowy regulującej współpracę wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, o ile oferta takich wykonawców zostanie wybrana);
- 19) pouczenie o środkach ochrony prawnej przysługujących wykonawcy (regulacje dotyczące środków ochrony prawnej, w tym terminy na ich wniesienie, ujęte zostały w dziale IX Pzp – zob. art. 505 i następne Pzp);
- 20) podstawy wykluczenia, o których mowa w art. 109 ust. 1 Pzp, jeżeli zamawiający je przewiduje (fakultatywne przesłanki wykluczenia z postępowania);
- 21) informację o warunkach udziału w postępowaniu, jeżeli zamawiający je przewiduje (regulacje dotyczące warunków udziału w postępowaniu ujęte zostały w art. 112–117 Pzp);

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

- 22) informację o podmiotowych środkach dowodowych, jeżeli zamawiający będzie wymagał ich złożenia (regulacje dotyczące podmiotowych środków dowodowych ujęte zostały w art. 127 ust. 2, art. 128, art. 273 i art. 274 Pzp);
- 23) opis części zamówienia, jeżeli zamawiający dopuszcza składanie ofert częściowych;
- 24) liczbę części zamówienia, na którą wykonawca może złożyć ofertę, lub maksymalną liczbę części, na które zamówienie może zostać udzielone temu samemu wykonawcy, oraz kryteria lub zasady, mające zastosowanie do ustalenia, które części zamówienia zostaną udzielone jednemu wykonawcy, w przypadku wyboru jego oferty w większej niż maksymalna liczbie części;
- 25) informacje dotyczące ofert wariantowych, w tym informacje o sposobie przedstawiania ofert wariantowych oraz minimalne warunki, jakim muszą odpowiadać oferty wariantowe, jeżeli zamawiający wymaga lub dopuszcza ich składanie;
- 26) wymagania w zakresie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, w okolicznościach, o których mowa w art. 95 Pzp (wymóg zatrudnienia osób wykonujących czynności w zakresie realizacji zamówienia na podstawie stosunku pracy);
- 27) wymagania w zakresie zatrudnienia osób, o których mowa w art. 96 ust. 2 pkt 2 Pzp (tj. osób bezrobotnych, osób poszukujących pracy, osób usamodzielnianych, młodocianych w celu przygotowania zawodowego, osób niepełnosprawnych, innych osób w rozumieniu ustawy o zatrudnieniu socjalnym, osób do 30. roku życia oraz po 50. roku życia o statusie osoby poszukującej pracy bez zatrudnienia), jeżeli zamawiający przewiduje takie wymagania;
- 28) informację o zastrzeżeniu możliwości ubiegania się o udzielenie zamówienia wyłącznie przez wykonawców, o których mowa w art. 94 Pzp, jeżeli zamawiający przewiduje takie wymagania (tj. wykonawców mających status zakładu pracy chronionej, spółdzielni socjalnych oraz innych wykonawców, których głównym celem lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych);
- 29) wymagania dotyczące wadium, w tym jego kwotę, jeżeli zamawiający przewiduje obowiązek wniesienia wadium (kwota wadium nie może być większa niż 1,5 % wartości zamówienia – art. 281 ust. 4 Pzp);
- 30) informację o przewidywanych zamówieniach, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 7 i 8 Pzp, jeżeli zamawiający przewiduje udzielenie takich zamówień (tj. zamówieniach

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

polegających na powtórzeniu podobnych usług lub robót budowlanych i zamówieniach na dodatkowe dostawy);

- 31) informacje dotyczące przeprowadzenia przez wykonawcę wizji lokalnej lub sprawdzenia przez niego dokumentów niezbędnych do realizacji zamówienia, o których mowa w art. 131 ust. 2 Pzp, jeżeli zamawiający przewiduje możliwość albo wymaga złożenia oferty po odbyciu wizji lokalnej lub sprawdzeniu tych dokumentów;
- 32) informacje dotyczące walut obcych, w jakich mogą być prowadzone rozliczenia między zamawiającym a wykonawcą, jeżeli zamawiający przewiduje rozliczenia w walutach obcych;
- 33) informacje dotyczące zwrotu kosztów udziału w postępowaniu, jeżeli zamawiający przewiduje ich zwrot;
- 34) informację o obowiązku osobistego wykonania przez wykonawcę kluczowych zadań, jeżeli zamawiający dokonuje takiego zastrzeżenia zgodnie z art. 60 Pzp (dotyczącą osobistego wykonania przez poszczególnych wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia kluczowych zadań dotyczących zamówień na roboty budowlane lub usługi oraz prac związanych z rozmieszczeniem i instalacją, w ramach zamówienia na dostawy) i art. 121 Pzp (dotyczącą zastrzeżenia obowiązku osobistego wykonania przez wykonawcę kluczowych zadań dotyczących zamówień na roboty budowlane lub usługi oraz prac związanych z rozmieszczeniem i instalacją, w ramach zamówienia na dostawy);
- 35) maksymalną liczbę wykonawców, z którymi zamawiający zawrze umowę ramową, jeżeli zamawiający przewiduje zawarcie umowy ramowej;
- 36) informację o przewidywanym wyborze najkorzystniejszej oferty z zastosowaniem aukcji elektronicznej wraz z informacjami, o których mowa w art. 230 Pzp (zawierającym obowiązkową treść ogłoszenia o zamówieniu lub dokumentów zamówienia w przypadku przeprowadzenia aukcji elektronicznej), jeżeli zamawiający przewiduje aukcję elektroniczną;
- 37) wymóg lub możliwość złożenia ofert w postaci katalogów elektronicznych lub dołączenia katalogów elektronicznych do oferty, w sytuacji określonej w art. 93 Pzp (tj. gdy komunikacja w postępowaniu prowadzona jest przy użyciu środków komunikacji elektronicznej);
- 38) informacje dotyczące zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli zamawiający je przewiduje.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Ponadto w omawianym wariantcie SWZ zawiera także informację, czy zamawiający przewiduje możliwość ograniczenia liczby wykonawców, których zaprosi do negocjacji czyli czy korzysta z możliwości, jakie stwarza art. 288 ust. 1 Pzp.

4.3. Wyjaśnienia SWZ na wniosek wykonawcy

Zgodnie z art. 284 ust. 1 Pzp wykonawca może zwrócić się do zamawiającego z wnioskiem o wyjaśnienie treści SWZ. Zamawiający zobowiązany jest do udzielenia wyjaśnień w terminie określonym w art. 284 ust. 2 Pzp, tj. co do zasady – niezwłocznie, jednak nie później niż na 2 dni przed upływem terminu składania ofert. Warunkiem jest to, aby wniosek o wyjaśnienie wpłynął do zamawiającego nie później niż na 4 dni przed upływem terminu składania ofert. Wymóg, aby wniosek o wyjaśnienie **wpłynął do zamawiającego** w określonym terminie, oznacza, że w tym terminie zamawiający ma otrzymać ten wniosek, aby być zobowiązany do udzielenia odpowiedzi.

4.4. Sposób liczenia upływu terminu na złożenie wniosku o wyjaśnienia SWZ oraz udzielenie wyjaśnień

Obliczając ostateczny termin na złożenie ww. wniosku należy od wyznaczonej daty składania ofert odjąć 4 dni. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż przy obliczaniu tego terminu nie wlicza się dnia, w którym przypada termin składania ofert. Wyznaczony w powyższy sposób termin musi ponadto uwzględniać regulację art. 115 Kodeksu cywilnego (arg. art. 8 ust. 1 Pzp), zgodnie z którą, jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą. W konsekwencji, w przypadku gdy 4 dzień przed upływem terminu składania ofert przypada na dzień ustawowo wolny od pracy lub na sobotę, termin na złożenie wniosku o wyjaśnienie treści SWZ, który zobowiązuje zamawiającego do udzielenia odpowiedzi, upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą. Dodatkowo mając na uwadze, iż regulacje ustawy Pzp nie określają szczególnych zasad ustalania początku i końca dnia, zgodnie z art. 111 § 1 Kodeksu cywilnego w zw. z art. 8 ust. 1 Pzp, termin upłynie o północy ostatniego dnia terminu.

Analogiczne zasady dotyczące sposobu liczenia terminów odnoszą się również do czynności udzielenia odpowiedzi na wniosek o wyjaśnienie SWZ przez zamawiającego. Ustalając termin udzielenia odpowiedzi na wniosek o wyjaśnienie treści ww. dokumentów, od wyznaczonej daty składania ofert należy odjąć 2 dni, nie wlicza się dnia, w którym przypada termin składania ofert. Z uwagi na brzmienie art. 8 ust. 1 Pzp, odpowiednie zastosowanie w tym przypadku znajdą również przepisy art. 115 oraz art. 111 § 1 Kodeksu cywilnego.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Przy czym zasada zgodnie z którą termin obejmujący dwa lub więcej dni zawiera co najmniej dwa dni robocze, odnosi się wyłącznie do terminów, które w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wyznacza samodzielnie zamawiający np. termin na złożenie oświadczenia o przedłużeniu terminu związania ofertą, a nie terminów, które wprost wyznaczają przepisy ustawy Pzp.

4.5. Konsekwencje nieudzielenia przez zamawiającego wyjaśnień SWZ w terminie, w sytuacji, kiedy wniosek o wyjaśnienie wpłynął do zamawiającego z zachowaniem ustawowego terminu

Konsekwencje nieudzielenia przez zamawiającego wyjaśnień w terminie wskazanym w art. 284 ust. 2 Pzp określa art. 284 ust. 3 Pzp. Zgodnie z treścią tego przepisu, jeżeli zamawiający nie udzieli wyjaśnień w przepisany terminie, a wniosek o wyjaśnienie wpłynął do zamawiającego z zachowaniem ustawowego terminu – zamawiający zobligowany jest do przedłużenia terminu składania ofert o czas niezbędny do zapoznania się wszystkich zainteresowanych wykonawców z wyjaśnieniami niezbędnymi do należytego przygotowania i złożenia odpowiednio ofert albo ofert podlegających negocjacom. W tym zakresie Pzp nie wskazuje minimalnego ani maksymalnego terminu przedłużenia. Wyznaczając przedłużony termin, zamawiający musi się kierować wagą i zakresem wyjaśnień.

4.6. Konsekwencje złożenia przez wykonawcę wniosku o wyjaśnienie SWZ po upływie wyznaczonego ustawą terminu

Konsekwencje złożenia przez wykonawcę wniosku o wyjaśnienie po upływie terminu wskazanego w art. 284 ust. 2 Pzp określa art. 284 ust. 4 Pzp. Przepis ten wskazuje, że jeżeli wniosek o wyjaśnienie SWZ wpłynął do zamawiającego po upływie ustawowego terminu, to zamawiający:

- 1) nie ma obowiązku udzielenia wyjaśnień oraz
- 2) nie ma obowiązku przedłużenia terminu składania odpowiednio ofert albo ofert podlegających negocjacom.

Tym samym zamawiający nie musi wykonywać wskazanych wyżej czynności, ale jeśli uzna to za zasadne, może udzielić wyjaśnień, może również przedłużyć termin składania ofert.

Przedłużenie terminu składania ofert w związku z udzieleniem wyjaśnień do SWZ w trybie art. 284 ust. 4 Pzp (tj. gdy wniosek o wyjaśnienie nie wpłynął w terminie) nie wpływa na bieg terminu składania wniosku o wyjaśnienie treści SWZ, czyli termin 4-dniowy należy liczyć od pierwotnie wyznaczonego terminu składania ofert, pomimo przedłużenia tego terminu.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

4.7. Udostępnianie treści zapytań wraz z wyjaśnieniami

Zasadą jest, że treść zapytań wraz z wyjaśnieniami zamawiający udostępnia na stronie internetowej prowadzonego postępowania. Nie udostępnia się przy tym źródła zapytania (art. 284 ust. 6 Pzp).

Wyjątek dotyczy sytuacji, o których mowa w art. 280 ust. 2 i 3 Pzp, wówczas zamawiający nie udostępnia treści zapytań wraz z wyjaśnieniami na stronie internetowej prowadzonego postępowania, lecz przekazuje je wykonawcom, którym udostępnił SWZ.

4.8. Zebranie w celu wyjaśnienia treści SWZ

Zgodnie z art. 285 ust. 1 Pzp zamawiający może zwołać zebranie wszystkich wykonawców w celu wyjaśnienia treści SWZ. W interesie zarówno zamawiających, jak i wykonawców jest to, aby wszelkie wątpliwości dotyczące SWZ były należycie wyjaśnione, przekłada się to bowiem bezpośrednio na efektywność prowadzonego postępowania. Decyzja co do zwołania zebrania należy do zamawiającego. Jeśli zamawiający zdecyduje się na zwołanie zebrania, to zebranie w celu wyjaśnienia treści SWZ powinno być zwołane przed upływem terminu składania ofert w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu.

Zgodnie z art. 285 Pzp zamawiający zobowiązany jest do udostępnienia informacji o terminie zebrania na stronie internetowej prowadzonego postępowania.

Po zebraniu z wykonawcami zamawiający sporządza informację z zebrania, która zawiera zgłoszone na zebraniu pytania o wyjaśnienie treści oraz odpowiedzi na te pytania. Podlega ona udostępnieniu na stronie internetowej prowadzonego postępowania. Ważne jest, że w informacji tej nie wskazuje się źródeł zapytania. Informacja ze spotkania ma takie samo znaczenie w postępowaniu jak udostępnienie przez zamawiającego treści zapytań do SWZ wraz z odpowiedziami w trybie art. 284 ust. 6 Pzp.

Obecność wykonawcy na zebraniu w celu wyjaśnienia treści SWZ nie jest obowiązkowa. Wykonawca może uzyskać wiedzę na temat pytań zadanych w trakcie spotkania i odpowiedzi na te pytania, zapoznając się z treścią informacji ze spotkania, sporządzanej i udostępnianej przez zamawiającego w trybie art. 285 ust. 2 Pzp.

4.9. Zmiana SWZ

W uzasadnionych przypadkach zamawiający może przed upływem terminu składania ofert zmienić treść SWZ. W związku z treścią art. 286 ust. 1 Pzp należy zwrócić uwagę na dwie kwestie:

- 1) zmiana SWZ możliwa jest tylko w uzasadnionych przypadkach;
- 2) zmiana SWZ może być dokonana tylko przed upływem terminu składania ofert.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Dokonaną zmianę treści SWZ zamawiający udostępnia na stronie internetowej prowadzonego postępowania (art. 286 ust. 7 Pzp). Jeżeli zmiana dotyczy części SWZ, które nie zostały udostępnione na stronie internetowej prowadzonego postępowania z przyczyn, o których mowa w art. 280 ust. 2 i 3 Pzp, dokonaną zmianę treści SWZ zamawiający przekazuje w inny sposób wskazany w ogłoszeniu o zamówieniu (art. 286 ust. 8 Pzp).

Należy zwrócić uwagę, że w postępowaniach o wartości mniejszej niż progi unijne nie ma regulacji analogicznej do art. 137 ust. 7 Pzp (nakazującej unieważnienie postępowania na podstawie art. 256 Pzp w sytuacji, gdy zmiana treści SWZ prowadziłyby do istotnej zmiany charakteru zamówienia w porównaniu z pierwotnie określonym, w szczególności prowadziłyby do znacznej zmiany zakresu zamówienia), a zatem w postępowaniach tych w wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp) – zakres możliwych zmian SWZ jest szerszy niż w postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, zmianie zatem może ulec również zakres zamówienia, o ile zmiana ta nastąpi przed upływem terminu składania ofert i zamawiający przedłuży termin składania ofert o czas niezbędny na ich przygotowanie.

Art. 286 ust. 3 Pzp nakłada na zamawiającego obowiązek **przedłużenia terminu składania ofert**, jeżeli zamawiający dokona zmiany treści SWZ, a zmiana ta jest:

- 1) istotna dla sporządzenia oferty lub
- 2) wymaga od wykonawców dodatkowego czasu na zapoznanie się ze zmianą treści SWZ i przygotowanie ofert.

Sposób sformułowania art. 286 ust. 3 Pzp prowadzi do wniosku, że wystarczy zaistnienie jednej z tych przesłanek, aby zamawiający zobowiązany był do przedłużenia terminu składania ofert.

Pzp nie określa minimalnego ani maksymalnego okresu przedłużenia tego terminu, wskazując, że zamawiający zobowiązany jest do przedłużenia tego terminu o czas niezbędny na przygotowanie ofert. Wyznaczając przedłużony termin, zamawiający musi się zatem kierować wagą i zakresem zmian w SWZ.

Zamawiający zobowiązany jest do poinformowania wykonawców o przedłużonym terminie składania ofert. Odbywa się to przez zamieszczenie informacji o przedłużeniu terminu na stronie internetowej prowadzonego postępowania, na której zamieszczona została SWZ.

Zamawiający zobligowany jest do zamieszczenia ogłoszenia o zmianie ogłoszenia (ogłoszenie z art. 267 ust. 2 pkt 6 Pzp), które zawiera informację o przedłużonym terminie składania ofert (art. 286 ust. 6 Pzp).

5. Możliwość ograniczenia liczby wykonawców zapraszanych do negocjacji

W wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp) zamawiający jest uprawniony (ale nie jest zobowiązany) do ograniczenia liczby wykonawców, których zaprosi do negocjacji ofert. Liczba ta musi być wystarczająca dla zapewnienia konkurencji, przy czym minimalna liczba wykonawców nie może być mniejsza niż trzy. **Informacja o ograniczeniu liczby wykonawców, których zamawiający zamierza zaprosić do negocjacji ofert powinna znaleźć się w ogłoszeniu o zamówieniu i SWZ.** Podanie informacji o ograniczeniu liczby wykonawców, których zamawiający zamierza zaprosić do negocjacji ofert, w wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp) będzie miała zastosowanie tylko wtedy, gdy zamawiający zdecyduje się na przeprowadzenie negocjacji.

Obok informacji o ograniczeniu liczby zapraszanych do negocjacji wykonawców, zamawiający zobowiązany jest podać kryteria oceny ofert, które zamierza zastosować w celu ograniczenia liczby wykonawców zapraszanych do negocjacji ofert, oraz maksymalną liczbę wykonawców, których zaprosi do negocjacji ofert. Informacje te w wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp) powinny znaleźć się w ogłoszeniu o zamówieniu i SWZ. A zatem decyzję co do ograniczenia liczby zapraszanych wykonawców, jak również stosowanych kryteriów oceny ofert, zamawiający podejmuje na etapie przygotowania postępowania, a informację w tym zakresie zamieszcza w ogłoszeniu o zamówieniu oraz w SWZ.

Podstawą ograniczenia liczby zapraszanych wykonawców (inaczej niż to ma miejsce przy określaniu kryteriów selekcji) mogą być **wyłącznie kryteria oceny ofert**. Zamawiający może podać wszystkie określone w danym postępowaniu kryteria oceny ofert lub wybrać tylko niektóre z nich. Zaproszenie do negocjacji zostanie skierowane do tych wykonawców, których oferty spełniają w najwyższym stopniu wskazane przez zamawiającego kryteria. Ponieważ kryteria oceny ofert, sposób oceny i wagi kryteriów są znane, zatem ustalenie, które oferty spełniają w najwyższym stopniu wybrane kryteria, nie powinno powodować trudności. Obok kryteriów oceny ofert zamawiający powinien podać w ogłoszeniu o zamówieniu i SWZ **maksymalną liczbę wykonawców, których zaprosi do negocjacji ofert**. Jeśli zatem zamawiający zdecyduje się na ograniczenie liczby wykonawców, których zaprosi do negocjacji ofert, liczba ta musi być wystarczająca, aby zapewnić konkurencję i nie może być mniejsza niż 3. Jeśli maksymalną liczbą wykonawców będzie np. 4, to zamawiający zaprosi do negocjacji 4 wykonawców (o ile tylko będzie taka liczba ofert niepodlegających odrzuceniu) w najwyższym stopniu spełniających kryteria oceny ofert wskazane

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

przez zamawiającego. Oferty pozostałych wykonawców, na zasadzie art. 289 ust. 2 Pzp będą uznane za odrzucone. Jeśli liczba wykonawców, którzy złożyli oferty niepodlegające odrzuceniu, będzie mniejsza niż 3, zastosowanie znajdzie art. 289 ust. 3 Pzp, czyli zamawiający będzie kontynuował postępowanie.

6. Składanie i otwarcie ofert złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie oraz obowiązki zamawiającego z tym związane

6.1. Składanie ofert

Termin składania ofert wyznacza zamawiający. Regułą jest to, aby termin ten był wyznaczony z uwzględnieniem:

- 1) złożoności zamówienia oraz
- 2) czasu potrzebnego na przygotowanie ofert.

Art. 283 Pzp określa **minimalne terminy składania ofert** dla następujących rodzajów zamówień:

- 1) dla dostaw i usług – termin składania ofert nie może być krótszy niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w BZP,
- 2) dla robót budowlanych – termin składania ofert nie może być krótszy niż 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w BZP.

Termin składania ofert w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu zamawiający wskazuje w SWZ oraz w ogłoszeniu o zamówieniu.

Pzp przewiduje **obligatoryjne przedłużenie terminu składania ofert** w następujących sytuacjach:

- 1) w przypadku, o którym mowa w art. 271 ust. 3 Pzp – gdy dochodzi do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu i zmiana ta jest istotna, w szczególności dotyczy określenia przedmiotu, wielkości lub zakresu zamówienia, kryteriów oceny ofert, warunków udziału w postępowaniu lub sposobu oceny ich spełniania (zob. art. 271 ust. 3 Pzp);
- 2) w przypadku, o którym mowa w art. 286 ust. 3 Pzp – gdy dochodzi do zmiany SWZ, a zmiana ta jest istotna dla sporządzenia oferty lub wymaga od wykonawców dodatkowego czasu na zapoznanie się ze zmianą i przygotowanie ofert (zob. art. 286 ust. 3 Pzp);
- 3) w przypadku, o którym mowa w art. 284 ust. 3 Pzp – gdy zamawiający nie udzieli wyjaśnień SWZ w określonym terminie, przedłuża termin składania ofert.

Zgodnie z treścią art. 219 ust. 1 Pzp **oferta może zostać złożona tylko do upływu terminu składania ofert**. Przy czym, każdy z wykonawców biorących udział w postępowaniu może przed upływem terminu składania ofert wycofać swoją ofertę (art. 219 ust. 2 Pzp).

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

6.2. Otwarcie ofert

Zamawiający otwiera oferty w terminie określonym w SWZ. Zgodnie z art. 222 ust. 1 Pzp, zamawiający dokonuje otwarcia ofert niezwłocznie po upływie terminu składania ofert, nie później niż następnego dnia po dniu, w którym upłynął termin składania ofert (termin składania ofert również określony jest w SWZ).

Jeżeli otwarcie ofert następuje przy użyciu systemu teleinformatycznego, w przypadku awarii tego systemu, która powoduje brak możliwości otwarcia ofert w terminie określonym przez zamawiającego, otwarcie ofert następuje niezwłocznie po usunięciu awarii. W takim przypadku, zgodnie z art. 222 ust. 3 Pzp, zamawiający informuje o zmianie terminu otwarcia ofert na stronie internetowej prowadzonego postępowania.

Zgodnie z art. 222 ust. 4 Pzp, zamawiający, najpóźniej przed otwarciem ofert, zobowiązany jest udostępnić na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację o kwocie, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia (może poinformować o kwocie wcześniej).

Zamawiający, niezwłocznie po otwarciu ofert, udostępnia na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację z otwarcia ofert, która zawiera informacje o nazwach albo imionach i nazwiskach oraz siedzibach lub miejscach prowadzonej działalności gospodarczej albo miejscach zamieszkania wykonawców, których oferty zostały otwarte oraz cenach lub kosztach zawartych w ofertach (art. 222 ust. 5 Pzp).

6.3. Udostępnianie ofert

Zamawiający zobowiązany jest udostępnić oferty na wniosek w terminie 3 dni od ich otwarcia (art. 74 ust. 2 pkt 1 Pzp i art. 291 ust. 1 Pzp). Jeśli wniosek wpłynął później (np.: czwartego, piątego, czy dziesiątego dnia po otwarciu ofert) zamawiający obowiązany jest udostępnić oferty niezwłocznie.

6.4. Obowiązek informowania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 i 2 Pzp, zamawiający nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia ofert zobowiązany jest do przekazania Prezesowi Urzędu informacji o złożonych ofertach albo unieważnieniu postępowania. Wzór informacji, sposób jej sporządzania oraz przekazywania stanowi treść rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach przekazywanej Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 2406):

7. Ocena ofert

Stosownie do treści art. 266 Pzp, **ocena ofert w toku postępowania prowadzonego w wariacie drugim trybu podstawowego prowadzona jest z zachowaniem reguł wynikających z art. 223 – 226 Pzp.** Wskazane przepisy regulują następujące kwestie:

- 1) art. 223 ust. 1 Pzp – odnosi się do możliwości żądania wyjaśnień dotyczących treści złożonych ofert oraz przedmiotowych środków dowodowych lub innych składanych dokumentów lub oświadczeń oraz zakazu prowadzenia między zamawiającym a wykonawcą negocjacji dotyczących złożonej oferty, dokonywania zmiany w jej treści.

Zakaz prowadzenia negocjacji, o którym mowa w art. 223 ust. 1 Pzp, należy odczytywać w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie prowadzeniu negocjacji treści ofert podlegających ocenie pod względem wyznaczonych kryteriów oceny ofert, w przypadku wyboru trybu podstawowego w wariacie drugim (art. 275 pkt 2 Pzp), bowiem zgodnie z art. 266 Pzp zastosowanie mają tu przepisy działu II Pzp, chyba że przepisy działu III Pzp stanowią inaczej. W omawianym przypadku przepisy działu III Pzp przewidują możliwość prowadzenia negocjacji w celu ulepszenia treści ofert, które podlegają ocenie w ramach kryteriów oceny ofert. Nie będzie natomiast możliwe prowadzenie negocjacji i dokonanie zmiany w treści oferty, jeżeli po ocenie ofert zamawiający zdecyduje się na skorzystanie z możliwości, o której mowa w art. 287 ust. 1 Pzp, czyli dokona wyboru najkorzystniejszej oferty bez prowadzenia negocjacji, spośród ofert niepodlegających odrzuceniu, złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie;

- 2) art. 223 ust. 2 Pzp – dotyczy poprawiania oczywistych omyłek pisarskich, rachunkowych i innych omyłek polegających na niezgodności oferty z dokumentami zamówienia, niepowodujących istotnych zmian w treści oferty;
- 3) art. 223 ust. 3 Pzp – dotyczy wyznaczenia wykonawcy terminu na wyrażenie zgody na poprawienie w ofercie omyłki lub zakwestionowanie jej poprawienia;
- 4) art. 224 Pzp – dotyczy wyjaśnień w przedmiocie rażąco niskiej ceny; wskazać należy, że zastosowanie do postępowań prowadzonych w trybie podstawowym znajdują przepisy art. 224 ust. 1–6 Pzp, art. 224 ust. 7 Pzp dotyczy wyłącznie postępowań o wartości równej lub przekraczającej progi unijne;
- 5) art. 225 Pzp – dotyczy oferty, której wybór prowadziły do powstania u zamawiającego obowiązku podatkowego zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług;
- 6) art. 226 Pzp – wskazuje przesłanki odrzucenia oferty.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Zgodnie z treścią art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a i b Pzp, **zamawiający odrzuca ofertę**, jeżeli została złożona przez wykonawcę:

- a) podlegającego wykluczeniu z postępowania lub
- b) niespełniającego warunków udziału w postępowaniu.

Kwalifikacja podmiotowa wykonawców odbywa się z uwzględnieniem regulacji działu III, w szczególności z dyspozycji art. 273 oraz art. 274 Pzp. W świetle odesłania zawartego w art. 266 Pzp w zakresie kwalifikacji podmiotowej wykonawców w postępowaniach o wartości mniejszej niż progi unijne zastosowanie znajdują przepisy działu II rozdziału 2 w następującym zakresie:

1) Oddział 1. Podstawy wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia

- art. 108–111 Pzp – wszystkie regulacje z tego oddziału;

2) Oddział 2. Warunki udziału w postępowaniu

- art. 112–117 Pzp – wszystkie regulacje z tego oddziału;

3) Oddział 3. Udostępnienie zasobów

- art. 118–123 Pzp – wszystkie regulacje z tego oddziału;

4) Oddział 4. Podmiotowe środki dowodowe

- art. 125 ust. 1, ust. 3–5 Pzp – dotyczące oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu, spełnianiu warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji (dot. partnerstwa innowacyjnego) w zakresie wskazanym przez zamawiającego;
- art. 127 ust. 2 Pzp – określający brak obowiązku złożenia podmiotowych środków dowodowych, które zamawiający posiada;
- art. 128 Pzp – regulujący wezwanie do złożenia, poprawienia lub uzupełnienia oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu, spełnianiu warunków udziału w postępowaniu, podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu.

8. Co się dzieje, gdy zamawiający nie zdecyduje się na prowadzenie negocjacji?

Wskazanie w ogłoszeniu o zamówieniu, a także w SWZ, że zamawiający w danym postępowaniu stosuje tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 2 Pzp (wariant drugi) nie obliguje zamawiającego do przeprowadzenia negocjacji, lecz jest warunkiem umożliwiającym ich przeprowadzenie. O tym, czy do negocjacji dojdzie, decyduje zamawiający po ocenie ofert złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu. **Moment, w którym zamawiający zakończy ocenę**

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

ofert złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie pod kątem przesłanek odrzucenia, jest ostatnim momentem na podjęcie przez zamawiającego decyzji, czy zaprosi wykonawców do negocjacji, czy też wybierze najkorzystniejszą ofertę, nie korzystając z możliwości negocjowania treści ofert z wykonawcami.

Jeżeli zamawiający nie zdecyduje się na prowadzenie negocjacji, po dokonaniu oceny ofert, wybiera najkorzystniejszą ofertę spośród ofert niepodlegających odrzuceniu (art. 287 ust. 1 Pzp).

W takim przypadku zastosowanie znajdzie art. 307–310 Pzp oraz art. 239–253 Pzp.

8.1. Wybór najkorzystniejszej oferty:

- Stosownie do art. 252 ust. 1 i 2 Pzp, zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę w terminie związania ofertą określonym w dokumentach zamówienia. Zamawiający może wybrać ofertę najkorzystniejszą po upływie ww. terminu jeśli wezwał wykonawcę, którego oferta otrzymała najwyższą ocenę, do wyrażenia pisemnej zgody na wybór jego oferty.
- Zgodnie z art. 307 Pzp, termin związania ofertą obejmuje okres od dnia składania ofert, do upływu maksymalnie 30 dni od dnia składania ofert. Zamawiający przed upływem terminu związania ofertą zwraca się jednokrotnie do wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o okres, nie dłuższy niż 30 dni. Przedłużenie terminu związania wymaga złożenia przez wykonawcę pisemnego oświadczenia o wyrażeniu takiej zgody.
- W myśl art. 239 ust. 1 Pzp, zamawiający dokonuje wyboru oferty najkorzystniejszej na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia. W tym celu powinien stosować regulacje określone w art. 240 – 247 Pzp.
- Dopuszczalnym jest skorzystanie z aukcji elektronicznej – art. 308 ust. 1 Pzp oraz art. 227 ust. 2 – 238 Pzp.
- Jeżeli zamawiający w oparciu o ustalone kryteria oceny ofert nie może wybrać oferty najkorzystniejszej zastosowanie znajdują regulacje określone w art. 248 – 251 Pzp.
- Zamawiający, zgodnie z treścią art. 253 ust. 1 Pzp, niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty zamawiający informuje równocześnie wykonawców, którzy złożyli oferty, o wyborze najkorzystniejszej oferty. Zgodnie z art. 253 ust. 2 i 3 Pzp, informacje te udostępniane są niezwłocznie na stronie internetowej prowadzonego postępowania.

8.2. Zakończenie postępowania

- Zgodnie z art. 254 Pzp, postępowanie o udzielenie zamówienia kończy się zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego albo unieważnieniem postępowania.
- Stosownie do art. 308 ust. 2 Pzp, jeżeli:

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

- zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, zostało przesłane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej - zamawiający zawiera umowę w terminie nie krótszym niż 5 dni od przesłania zawiadomienia,

- zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, zostało przesłane w inny sposób - zamawiający zawiera umowę w terminie nie krótszym niż 10 dni od przesłania zawiadomienia.

Wyjątki od tej zasady określa art. 308 ust. 3 Pzp.

Należy przy tym pamiętać, iż stosownie do treści art. 577 Pzp, w przypadku wniesienia odwołania zamawiający nie może zawrzeć umowy do czasu ogłoszenia przez Krajową Izbę Odwoławczą wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie (z zastrzeżeniem art. 578 Pzp).

- Jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, uchyla się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego lub nie wnosi wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający może dokonać ponownego badania i oceny ofert spośród ofert pozostałych w postępowaniu wykonawców albo unieważnić postępowanie (art. 263 Pzp).
- Stosownie do treści art. 309 ust. 1 Pzp, zamawiający nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia (tj. od momentu zawarcia umowy o zamówienie publiczne lub unieważnienia postępowania) zamieszcza w BZP ogłoszenie o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia lub unieważnieniu postępowania.

9. Postępowanie w sytuacji, gdy zamawiający zdecyduje się na prowadzenie negocjacji

9.1. Poinformowanie wykonawców

Jeżeli w wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp) zamawiający zdecyduje się na prowadzenie negocjacji, po dokonaniu oceny ofert **powinien poinformować równocześnie wszystkich wykonawców, którzy w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu złożyli oferty, o wynikach kwalifikacji ofert**, tj. podać informację o wykonawcach:

- 1) których oferty nie zostały odrzucone oraz punktacji przyznanej ofertom w każdym kryterium oceny ofert i łącznej punktacji,
- 2) których oferty zostały odrzucone,

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

- 3) którzy nie zostali zakwalifikowani do negocjacji oraz punktacji przyznanej ich ofertom w każdym kryterium oceny ofert i łącznej punktacji – w przypadku, o którym mowa w art. 288 ust. 1 Pzp, tj. w sytuacji, gdy zamawiający ograniczył liczbę wykonawców, których zaprosi do negocjacji ofert.

Podkreślić należy, że w świetle art. 287 ust. 3 Pzp obowiązkiem zamawiającego jest podanie w informacji uzasadnienia faktycznego i prawnego, co ma na celu realizację zasady przejrzystości postępowania. Zapoznanie się z treścią informacji pozwala wykonawcom poznać argumentację i motywy zamawiającego, a także umożliwia dokonanie weryfikacji prawidłowości czynności zamawiającego.

Informację o wynikach kwalifikacji ofert skierowaną do wykonawców, których oferty nie zostały odrzucone, a w sytuacji, o której mowa w art. 288 ust. 1 Pzp – do wykonawców, którzy zostali zakwalifikowani do negocjacji, zamawiający może przekazać razem z zaproszeniem do negocjacji. Z treści art. 287 ust. 3 Pzp jednoznacznie wynika, że przed zaproszeniem wykonawców do negocjacji zamawiający powinien ocenić oferty (zastosowanie mają art. 223–226 Pzp). W wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp), art. 226 Pzp, określający przesłanki odrzucenia oferty, ma zastosowanie w całości, co oznacza, że zamawiający sprawdza oferty pod kątem wszystkich przesłanek odrzucenia.

Art. 226 ust. 1 pkt 2 Pzp nakłada na zamawiającego obowiązek odrzucenia oferty wykonawcy, który:

- 1) podlega wykluczeniu z postępowania,
- 2) nie spełnia warunków udziału w postępowaniu lub
- 3) nie złożył w przewidzianym terminie oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1 Pzp, lub podmiotowego środka dowodowego, potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub spełnianie warunków udziału w postępowaniu, przedmiotowego środka dowodowego lub innych dokumentów lub oświadczeń.

Zatem ocena w zakresie podstaw odrzucenia oferty obejmuje również **konieczność zweryfikowania braku podstaw do wykluczenia wykonawców oraz spełnienia przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu**, a także **sprawdzenie, czy wykonawca złożył wymagane oświadczenia, podmiotowe środki dowodowe, przedmiotowe środki dowodowe lub inne dokumenty**. Z tego względu już na etapie ofert złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu zamawiający, na podstawie art. 274 ust. 2 Pzp, może żądać od wykonawcy podmiotowych środków dowodowych. Może być to uzasadnione szczególnie w sytuacji skorzystania

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

przez zamawiającego z możliwości, jaką stwarza art. 288 ust. 1 Pzp, czyli ograniczenia liczby wykonawców zapraszanych do negocjacji ofert. Powyższe nie wyklucza możliwości zweryfikowania wskazanej w art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a i b Pzp przesłanki odrzucenia oferty złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie wyłącznie na podstawie oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1 Pzp, i wezwania, na podstawie art. 274 ust. 1 Pzp, do złożenia podmiotowych środków dowodowych (jeżeli zamawiający wymagał ich złożenia w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia) po ocenie ofert złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie wraz z ofertami dodatkowymi (jeśli zostały złożone);

Z treści art. 287 ust. 3 wynika, że w informacji kierowanej do wykonawców powinna znaleźć się punktacja ofert, które nie podlegały ocenie zatem ocena ofert powinna obejmować również ocenę w ramach kryteriów oceny ofert, polegającą na przyznaniu odpowiedniej liczby punktów ofertom, które nie podlegały odrzuceniu.

9.2. Zaproszenie wykonawców do negocjacji ofert złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu

Zgodnie z treścią art. 289 ust. 1 Pzp zamawiający może zaprosić do negocjacji tych wykonawców, których oferty złożone w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, nie podlegały odrzuceniu. Użycie w przywołanym przepisie sformułowania „może zaprosić” wynika z faktu, że we wskazanym wariantcie to, czy negocjacje się odbędą, należy do decyzji zamawiającego.

Zaproszenie wykonawców do negocjacji ofert powinno nastąpić **jednocześnie, tzn. w tym samym czasie**. Jeżeli zamawiający ustalił kryteria, o których mowa w art. 288 ust. 2 Pzp, zaproszenie kieruje do tych wykonawców, których oferty spełniają w najwyższym stopniu te kryteria, w liczbie ustalonej przez zamawiającego.

Sytuacja, w której liczba wykonawców, którzy w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu złożyli oferty niepodlegające odrzuceniu, jest mniejsza od minimalnej ustawowej liczby 3. Jeżeli liczba wykonawców, którzy w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu złożyli oferty niepodlegające odrzuceniu, jest mniejsza niż 3 (a więc 1 lub 2), zamawiający musi kontynuować postępowanie (art. 289 ust. 3 Pzp). Oczywiście jeżeli liczba ta jest większa niż 3, zamawiający również kontynuuje postępowanie.

9.3. Treść zaproszenia do negocjacji

Art. 289 ust. 5 Pzp wymienia **obligatoryjne elementy** zaproszenia do negocjacji. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu w zaproszeniu do negocjacji zamawiający obowiązkowo wskazuje: miejsce, termin i sposób prowadzenia negocjacji, a w przypadku trybu podstawowego w wariantcie

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

drugim (art. 275 pkt 2 Pzp) – również kryteria oceny ofert, w ramach których będą prowadzone negocjacje w celu ulepszenia treści ofert.

Jeżeli zamawiający uzna to za uzasadnione, poza wymienionymi wyżej obowiązkowymi elementami zamawiający może zamieścić w zaproszeniu do negocjacji również inne informacje. W zakresie sposobu prowadzenia negocjacji zamawiający może wskazać, że będzie prowadził negocjacje ustnie (w myśl art. 61 ust. 2 Pzp komunikacja ustna jest dopuszczalna w toku negocjacji, o ile jej treść zostanie udokumentowana) albo że negocjacje będzie prowadził przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

W przypadku trybu podstawowego w wariantcie drugim (art. 275 pkt 2 Pzp) obowiązkowym elementem zaproszenia do negocjacji są m.in. kryteria oceny ofert, w ramach których będą prowadzone negocjacje w celu ulepszenia treści ofert. W wariantcie drugim negocjacje podlega bowiem tylko ta treść oferty, która jest oceniana w ramach kryteriów oceny ofert, tym samym zakres możliwych negocjacji wyznaczają kryteria oceny ofert. **Nie jest konieczne negocjowanie treści ofert w ramach wszystkich kryteriów oceny ofert wskazanych przez zamawiającego w SWZ** zgodnie z art. 281 ust. 1 pkt 17 Pzp. W zaproszeniu do negocjacji zamawiający wskazuje kryteria oceny ofert, w ramach których będą prowadzone negocjacje. Mogą to być wszystkie albo niektóre kryteria wskazane w SWZ. **Nie jest jednak możliwe wskazanie innych obszarów negocjacji niż wynikające z kryteriów oceny ofert, które zamieszczone zostały w SWZ.**

10. Granice negocjacji w wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp)

Art. 278 Pzp wyznacza granice możliwych negocjacji w trybie podstawowym w wariantcie drugim (art. 275 pkt 2 Pzp) w następujący sposób:

- 1) art. 278 pkt 1 Pzp poprzez wskazanie negatywne, tj. określenie, do czego negocjacje nie mogą doprowadzić; zgodnie z treścią tego przepisu negocjacje nie mogą prowadzić do zmiany treści SWZ;
- 2) art. 278 pkt 2 Pzp określa zakres negocjacji w sposób pozytywny, wskazując, że negocjacje treści ofert dotyczą wyłącznie tych elementów treści ofert, które podlegają ocenie w ramach kryteriów oceny ofert.

W omawianym wariantcie trybu podstawowego, SWZ dostępna jest na stronie internetowej prowadzonego postępowania od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w BZP (art. 280 ust. 1 Pzp). Obowiązkowa treść SWZ dla wariantu drugiego określona została w art. 281 Pzp. Zasadą jest,

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

że zmiana SWZ jest możliwa tylko przed upływem terminu do składania ofert (art. 286 ust. 1 Pzp). Zgodnie z treścią art. 278 pkt 1 Pzp negocjacje nie mogą mieć wpływu na treść SWZ, zatem zamawiający **nie ma możliwości doprecyzowania oraz uzupełnienia w drodze negocjacji informacji stanowiących treść tego dokumentu**. SWZ nie może być zmieniona po upływie terminu składania ofert w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu. Dlatego też po zakończeniu negocjacji zamawiający nie przekazuje ponownie tej samej treści SWZ (zgodnie z dyspozycją art. 280 ust. 1 pkt 1 Pzp powinna ona być dostępna na stronie internetowej prowadzonego postępowania). W związku z zakazem zmiany treści SWZ w drodze negocjacji bez zmian pozostają m.in. tak istotne elementy SWZ, jak: opis przedmiotu zamówienia, opis kryteriów oceny ofert, wagi i sposób oceny ofert, projektowane postanowienia umowy. Zwrócić należy uwagę, że w treści SWZ regulowanej w art. 281 Pzp znajdują się informacje, które dotyczą ofert składanych w odpowiedzi na ogłoszenie, a nie ofert dodatkowych, np.: sposób oraz termin składania ofert, termin otwarcia ofert (art. 281 ust. 1 pkt 13 i 14 Pzp). W momencie sporządzania SWZ zamawiający nie musi zatem określać terminu składania ofert dodatkowych czy terminu otwarcia ofert dodatkowych. Odpowiednie postanowienia dotyczące ofert dodatkowych znajdują się w zaproszeniu do ich złożenia (zob. art. 294 pkt 2 Pzp). Wskazanie powyższych elementów w zaproszeniu do składania ofert dodatkowych nie będzie zatem stanowiło zmiany SWZ, skoro elementów tych zgodnie z art. 281 Pzp nie zamieszcza się w treści SWZ.

Stosownie do treści art. 275 pkt 2 Pzp negocjacje w wariantcie drugim trybu podstawowego dotyczą wyłącznie tych elementów treści ofert, które podlegają ocenie w ramach kryteriów oceny ofert. Przepisy Pzp nie definiują pojęcia „treść oferty”. Oferta jest pojęciem z zakresu prawa cywilnego. Ustawowa definicja oferty zawarta została w art. 66 § 1 Kc, zgodnie z którym ofertę stanowi oświadczenie drugiej stronie woli zawarcia umowy, jeżeli określa ono istotne postanowienia tej umowy. Treść oferty, o której mowa w omawianym przepisie, to merytoryczna zawartość oferty. Negocjacja na gruncie wariantu drugiego trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp) podlega tylko ta treść merytoryczna oferty, która jest oceniana w ramach kryteriów oceny ofert. Jak to już wskazano wyżej, zakres możliwych negocjacji wyznaczają kryteria oceny ofert. Nie wszystkie kryteria oceny ofert określone w SWZ muszą być tymi, w ramach których zamawiający będzie prowadził negocjacje. Zamawiający w zaproszeniu do negocjacji wskazuje kryteria oceny ofert, w ramach których będzie prowadził negocjacje w celu ulepszenia treści ofert. Mogą to być zatem wszystkie albo wybrane kryteria oceny ofert, z tych opisanych w SWZ.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Stosownie do treści art. 241 ust. 1 Pzp kryteria oceny ofert muszą być związane z przedmiotem zamówienia. To, jak rozumieć związek z przedmiotem zamówienia, określa art. 241 ust. 2 Pzp. Pzp dzieli kryteria na kryteria jakościowe, kryterium ceny oraz kryterium kosztu. Przykładowe kryteria jakościowe zostały wskazane w art. 242 ust. 2 Pzp i odnoszą się one do:

- 1) jakości, w tym do parametrów technicznych, właściwości estetycznych i funkcjonalnych, takich jak dostępność dla osób niepełnosprawnych lub uwzględnianie potrzeb użytkowników;
- 2) aspektów społecznych, w tym integracji zawodowej i społecznej osób, o których mowa w art. 94 ust. 1 Pzp;
- 3) aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia;
- 4) aspektów innowacyjnych;
- 5) organizacji, kwalifikacji zawodowych i doświadczenia osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą one mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia;
- 6) serwisu posprzedażnego, pomocy technicznej, warunków dostawy, takich jak termin, sposób lub czas dostawy, oraz okresu realizacji.

W celu przybliżenia dopuszczalnego zakresu negocjacji w wariantcie drugim trybu podstawowego na podstawie wskazanych wyżej kryteriów oceny ofert możemy wyznaczyć przykładowy zakres treści oferty, który może być przedmiotem negocjacji. Negocjacom może zatem podlegać: cena lub koszt wskazany w ofercie, a także jakość, w tym parametry techniczne, właściwości estetyczne i funkcjonalne, takie jak dostępność dla osób niepełnosprawnych lub uwzględnianie potrzeb użytkowników. Ponadto negocjować można treść oferty dotyczącą kwestii: środowiskowych, społecznych, innowacyjnych, organizacji, kwalifikacji zawodowych i doświadczenia osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą one mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia, a także serwisu posprzedażnego, pomocy technicznej, warunków dostawy, takich jak termin, sposób lub czas dostawy, oraz okresu realizacji. Należy pamiętać, że katalog kryteriów określonych w art. 242 ust. 1 Pzp jest katalogiem otwartym (tzn. wymienione w nim kryteria mają wyłącznie charakter przykładowy, na co wskazuje użycie w treści tego przepisu sformułowania „mogą być w szczególności”). W konkretnym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający może skorzystać z kryteriów określonych w Pzp albo określić inne kryteria jakościowe. Wskazany wyżej zakres negocjacji jest wyłącznie przykładowy, jego celem było naświetlenie problematyki negocjacji w wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp). **Faktyczny i dopuszczalny zakres możliwych negocjacji w danym przypadku zależy od kryteriów oceny**

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

ofert, jakie zamawiający określił w SWZ, a następnie w zaproszeniu do negocjacji. Przykładowo, jeśli zamawiający zastosuje tylko jedno kryterium – cenę, negocjować będzie mógł wyłącznie cenę wskazaną w ofercie. Jeśli kryteriami będą cena i warunki dostawy, przedmiotem negocjacji mogą być: cena wskazana w ofercie i warunki dostawy albo wyłącznie cena, albo wyłącznie warunki dostawy. Jeśli kryteriami będą: koszty użytkowania oraz warunki dostawy, przedmiotem negocjacji będą mogły być koszty użytkowania wskazane w ofercie oraz warunki dostawy albo wyłącznie koszty użytkowania, albo wyłącznie warunki dostawy. Aby sprawdzić, jaki jest dopuszczalny w świetle art. 278 pkt 2 Pzp zakres negocjacji w konkretnym stanie faktycznym, należy zbadać, jakie kryteria oceny ofert zamawiający określił w tym postępowaniu.

11. Prowadzenie negocjacji

11.1. Zasady prowadzenia negocjacji

Art. 290 Pzp określa zasady prowadzenia negocjacji ofert w toku postępowania o udzielenie zamówienia poprzez wskazanie:

- 1) nakazu równego traktowania wszystkich wykonawców biorących udział w negocjacjach;
- 2) zakazu udzielania informacji w sposób, który mógłby zapewnić niektórym wykonawcom przewagę nad innymi wykonawcami.

Korespondują one z art. 16 Pzp, który określa naczelne zasady przygotowania i przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zgodnie z treścią tego przepisu zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób: zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, przejrzysty i proporcjonalny.

11.2. Sposób prowadzenia negocjacji

Zamawiający może prowadzić negocjacje ustnie (w myśl art. 61 ust. 2 Pzp komunikacja ustna jest dopuszczalna w toku negocjacji, o ile jej treść zostanie udokumentowana), może również prowadzić negocjacje **przy użyciu środków komunikacji elektronicznej**. O sposobie prowadzenia negocjacji zamawiający informuje w zaproszeniu do negocjacji.

Zamawiający prowadzi negocjacje **z każdym wykonawcą z osobna**.

Zgodnie z treścią art. 291 ust. 1 Pzp w wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp) **prowadzone negocjacje mają charakter poufny**. Przepis ten należy rozumieć w ten sposób, że poufny nie jest sam fakt prowadzenia negocjacji z danym podmiotem w ramach prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, ale treść tych negocjacji, w tym wszelkie

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

informacje pozyskiwane przez strony w toku negocjacji. Zasadą zatem jest, że żadna ze stron biorących udział w negocjacjach, tj. zarówno zamawiający jak i wykonawca, nie może ujawnić informacji pozyskanych w toku negocjacji. Pamiętać należy, że w wariantcie tym zamawiający zobowiązany jest do udostępnienia ofert (wraz z załącznikami), które zostały złożone w odpowiedzi na ogłoszenie niezwłocznie po otwarciu tych ofert, jednak nie później niż w terminie 3 dni od dnia ich otwarcia. Oferty stanowią załączniki do protokołu postępowania, zatem stosownie do treści art. 74 ust. 1 Pzp udostępniane są one na wniosek. Tym samym negocjacje w omawianym wariantcie są poufne, ale oferty są jawne.

Zgodnie z treścią art. 291 ust. 3 Pzp **żadna ze stron nie może bez zgody drugiej strony ujawniać informacji technicznych i handlowych związanych z negocjacjami**. Zgoda jest udzielana w odniesieniu do konkretnych informacji i przed ich ujawnieniem. Przepis ten przewiduje **możliwość uchylenia tajemnicy negocjacji** na mocy zgody stron. Jeżeli któraś ze stron negocjacji chciałaby ujawnić określone informacje, musi wystąpić o zgodę drugiej strony na ich ujawnienie. Zgoda musi być udzielona przed ujawnieniem informacji i dotyczyć konkretnie wskazanych informacji. Z powyższego wynika, że treść zgody musi dokładnie określać, jakich informacji dotyczy. Zgoda, która nie wskazuje konkretnych informacji, których dotyczy, będzie bezskuteczna.

11.3. Zakończenie negocjacji

Jeśli zamawiający zamierza **zakończyć etap negocjacji** prowadzonych w wariantcie drugim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 Pzp), zobowiązany jest do **poinformowania o zakończeniu negocjacji** wszystkich wykonawców, których oferty złożone w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu nie zostały odrzucone (art. 293 ust. 1 Pzp).

Wraz z informacją o zakończeniu negocjacji zamawiający przekazuje tym wykonawcom zaproszenie do składania ofert dodatkowych. A zatem udział wykonawców w negocjacjach nie jest obligatoryjny, zaproszenie do składania ofert dodatkowych powinno zostać przesłane do wszystkich wykonawców, których oferty złożone w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu nie zostały odrzucone, nawet jeśli nie brali oni udziału w negocjacjach. Wykonawców należy **powiadomić równocześnie**, przez co rozumieć należy, że informacja o zakończeniu negocjacji wraz z zaproszeniem do złożenia ofert dodatkowych powinna być wysłana do wykonawców w tym samym czasie. Regulacja ta realizuje zasadę równego traktowania wykonawców i zachowanie zasad uczciwej konkurencji.

12. Zaproszenie do składania ofert dodatkowych, otwarcie ofert dodatkowych oraz czynności z tym związane

12.1. Zaproszenie do składania ofert dodatkowych

Wraz z informacją o zakończeniu negocjacji, zamawiający zaprasza równocześnie wszystkich wykonawców, których oferty złożone w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu nie zostały odrzucone, do składania ofert dodatkowych (art. 293 ust. 1 Pzp).

Zamawiający wyznacza wykonawcom termin na złożenie ofert dodatkowych, zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 296 ust. 1 Pzp.

Obligatoryjną treść zaproszenia do składania ofert dodatkowych zawiera art. 294 Pzp, z którego wynika, że zaproszenie do składania ofert dodatkowych w omawianym przypadku zawiera co najmniej:

- 1) nazwę oraz adres zamawiającego, numer telefonu, adres poczty elektronicznej oraz strony internetowej prowadzonego postępowania;
- 2) sposób i termin składania ofert dodatkowych oraz język lub języki, w jakich muszą one być sporządzone, oraz termin otwarcia tych ofert.

Ponadto w treści zaproszenia powinny znaleźć wszystkie informacje, które są potrzebne wykonawcom do złożenia ofert dodatkowych.

Przepis art. 296 ust. 1 Pzp **reguluje zasady wyznaczania przez zamawiającego terminu składania ofert dodatkowych**. Termin składania ofert dodatkowych wyznacza zamawiający i wskazuje w zaproszeniu do ich składania. Termin ten powinien być wyznaczony z uwzględnieniem:

- 1) złożoności zamówienia oraz
- 2) czasu potrzebnego na przygotowanie ofert dodatkowych.

Ustawodawca zaznaczył jednak, że **minimalny termin składania ofert dodatkowych nie może być krótszy niż 5 dni od dnia przekazania zaproszenia do składania ofert dodatkowych**. Wskazany minimalny termin jest taki sam dla dostaw, usług i robót budowlanych.

12.2. Otwarcie ofert dodatkowych

Zgodnie z art. 222 ust. 1 Pzp, zamawiający dokonuje otwarcia ofert niezwłocznie po upływie terminu składania ofert, nie później niż następnego dnia po dniu, w którym upłynął termin składania ofert. Jeżeli otwarcie ofert następuje przy użyciu systemu teleinformatycznego, w przypadku awarii tego systemu, która powoduje brak możliwości otwarcia ofert w terminie określonym przez zamawiającego, otwarcie ofert następuje niezwłocznie po usunięciu awarii.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

12.3. Informacja z otwarcia ofert dodatkowych

Zamawiający, niezwłocznie po otwarciu ofert dodatkowych, udostępnia na stronie internetowej prowadzonego postępowania informacje o nazwach albo imionach i nazwiskach oraz siedzibach lub miejscach prowadzonej działalności gospodarczej albo miejscach zamieszkania wykonawców, których oferty dodatkowe zostały otwarte oraz cenach lub kosztach zawartych w ofertach (art. 222 ust. 5 Pzp). Jeśli oferty dodatkowe nie zawierają ceny ani kosztu informacja ogranicza się do wskazania nazwy albo imion i nazwisk oraz siedzib lub miejsc prowadzonej działalności gospodarczej albo miejsc zamieszkania wykonawców.

12.4. Udostępnianie ofert dodatkowych

Zamawiający zobowiązany jest udostępnić oferty dodatkowe na wniosek w terminie 3 dni od ich otwarcia (art. 74 ust. 2 pkt 1 Pzp i art. 291 ust. 1 Pzp). Jeśli wnioski wpłyną później (np.: czwartego, piątego, czy dziesiątego dnia po otwarciu ofert) zamawiający obowiązany jest udostępnić oferty niezwłocznie.

12.5. Obowiązek informowania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

Zamawiający nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia ofert dodatkowych zobowiązany jest do przekazania Prezesowi Urzędu informacji o złożonych ofertach dodatkowych albo unieważnieniu postępowania. Wzór informacji, sposób jej sporządzania oraz przekazywania stanowi treść rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dn. 21 grudnia 2020 r. w sprawie informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach przekazywanej Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 2406) (art. 81 ust. 1 i 2 Pzp).

13. Oferta dodatkowa

13.1. Oferta dodatkowa – art. 296 ust. 2 Pzp

Oferta dodatkowa to oferta, którą **składa się po zakończeniu negocjacji** w wariantcie drugim trybu podstawowego. Z art. 296 ust. 2 Pzp wynika, że:

- 1) wykonawca może złożyć ofertę dodatkową;
- 2) oferta dodatkowa zawiera nowe propozycje w zakresie treści oferty, które podlegają ocenie w ramach kryteriów oceny ofert wskazanych przez zamawiającego w zaproszeniu do negocjacji;
- 3) oferta dodatkowa nie może być mniej korzystna w żadnym z kryteriów oceny ofert wskazanych w zaproszeniu do negocjacji niż oferta złożona w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu;

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

- 4) oferta złożona w odpowiedzi na ogłoszenie przestaje wiązać wykonawcę, w zakresie, w jakim złoży on ofertę dodatkową zawierającą korzystniejsze propozycje w ramach każdego z kryteriów oceny ofert wskazanych w zaproszeniu do negocjacji;
- 5) oferta dodatkowa, która jest mniej korzystna w którymkolwiek z kryteriów oceny ofert wskazanych w zaproszeniu do negocjacji niż oferta złożona w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, podlega odrzuceniu.

W świetle art. 296 ust. 2 Pzp oferta dodatkowa stanowi jedynie wyjątkowo dopuszczalną zmianę pierwotnie oferowanych elementów oferty złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, które podlegają ocenie w ramach kryteriów oceny ofert.

Jak wynika z brzmienia art. 296 ust. 2 zd. pierwsze Pzp, w którym użyto sformułowania „może złożyć”, **złożenie oferty dodatkowej jest uprawnieniem wykonawcy, podobnie jak udział wykonawcy w negocjacjach**. Należy zatem przyjąć, że w przypadku, w którym wykonawca nie przystąpi do negocjacji i nie złoży oferty dodatkowej, jest związany swoją pierwotną ofertą, czyli ofertą złożoną w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu (o ile termin związania ofertą nie upłynął). Charakter oraz skutki prawne złożenia oferty dodatkowej, o której mowa art. 296 ust. 2 Pzp, są identyczne z charakterem i skutkami prawnymi złożenia oferty dodatkowej, o której mowa w art. 248 ust. 3 art. 249 i art. 250 ust. 2 Pzp. Podobieństwo to uzasadnia posługiwanie się w obu przypadkach pojęciem „oferta dodatkowa”.

13.2. Nowe propozycje w zakresie treści oferty

Jeśli wykonawca zdecyduje się na złożenie oferty dodatkowej, **oferta ta powinna zawierać nowe propozycje w zakresie treści oferty, które podlegają ocenie w ramach kryteriów oceny ofert** wskazanych przez zamawiającego w zaproszeniu do negocjacji (wskazanie kryteriów oceny ofert, w ramach których będą prowadzone negocjacje, stanowi obowiązkową treść zaproszenia do negocjacji. W zaproszeniu do negocjacji zamawiający może wskazać wszystkie lub niektóre kryteria oceny ofert określone w SWZ. Przykładowo, jeżeli w zaproszeniu do negocjacji zamawiający wskaże kryterium: cena oraz warunki gwarancji, to wykonawca w ofercie dodatkowej może zaoferować nową cenę i nowe warunki gwarancji, **przy czym oferta dodatkowa nie może być mniej korzystna w żadnym z kryteriów oceny ofert wskazanych w zaproszeniu do negocjacji niż oferta złożona w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu**. Wykonawca może złożyć nową propozycję dotyczącą wybranych lub wszystkich wskazanych w zaproszeniu do negocjacji kryteriów oceny ofert. A zatem, odnosząc się do wskazanego wyżej przykładu, jeśli w zaproszeniu do negocjacji wskazane zostały kryterium ceny i kryterium warunków gwarancji, to nowe propozycje mogą dotyczyć niższej ceny i

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

korzystniejszych warunków gwarancji albo wyłącznie niższej ceny, albo wyłącznie nowych, korzystniejszych warunków gwarancji. Nie jest więc możliwe zaoferowanie niższej ceny i mniej korzystnych warunków gwarancji niż wskazane w ofercie złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, nawet jeżeli bilans tych kryteriów byłby korzystniejszy niż w ofercie złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu.

13.3. Związanie ofertą

Zgodnie z art. 296 ust. 2 zd. trzecie Pzp oferta złożona w odpowiedzi na ogłoszenie przestaje wiązać wykonawcę tylko w zakresie, w jakim złoży on ofertę dodatkową zawierającą korzystniejsze propozycje w ramach każdego z kryteriów oceny ofert wskazanych w zaproszeniu do negocjacji. Stąd jeżeli wykonawca złożył ofertę dodatkową, w której chociażby w ramach jednego z kryteriów oceny ofert złożył mniej korzystną propozycję niż w ofercie złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie, taka oferta dodatkowa nie wiąże wykonawcy (zostanie odrzucona), natomiast nadal wiąże tego wykonawcę oferta złożona w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu (o ile termin związania ofertą nie upłynął). Przy wskazanych w podanym wcześniej przykładzie kryteriach oceny ofert (tj. kryterium ceny i kryterium warunków gwarancji), zaoferowanie przez wykonawcę w ofercie dodatkowej korzystniejszych warunków gwarancji i wyższej ceny spowoduje konieczność odrzucenia takiej oferty dodatkowej na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 3 Pzp w zw. z art. 296 ust. 2 zd. czwarte Pzp (przesłanka niezgodności treści oferty z przepisami Pzp). W takiej sytuacji wykonawcę nadal wiązać będzie cena i warunki gwarancji wskazane w ofercie złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu (o ile termin związania ofertą nie upłynął).

Zgodnie z treścią art. 307 ust. 1 Pzp, wykonawca jest związany ofertą do upływu terminu określonego datą w dokumentach zamówienia, jednak nie dłużej niż 30 dni od dnia upływu terminu składania ofert, przy czym pierwszym dniem terminu związania ofertą jest dzień, w którym upływa termin składania ofert. Ponieważ oferta dodatkowa stanowi jedynie dopuszczalną zmianę pierwotnie określonych elementów oferty złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu i nie jest samodzielną ofertą, która mogłaby być podstawą do zawarcia umowy (inaczej niż oferta ostateczna, którą wykonawcy składają po negocjacjach w wariantcie trzecim trybu podstawowego), termin związania ofertą nie rozpoczyna biegu od nowa. Bieg terminu związania ofertą rozpoczął się od upływu terminu złożenia oferty w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu i nie ulega przerwaniu. Oferta złożona w odpowiedzi na ogłoszenie przestaje wiązać wykonawcę wyłącznie w zakresie, w jakim złoży on ofertę dodatkową zawierającą korzystniejsze propozycje w zakresie treści oferty podlegających ocenie w ramach kryteriów oceny ofert wskazanych przez zamawiającego w

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

zaproszeniu do negocjacji. Dla oferty dodatkowej termin związania ofertą upływa w tym samym dniu, w którym upływa termin związania dla oferty złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu.

13.4. Forma oferty dodatkowej

Formę składania oferty dodatkowej, podobnie jak oferty złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie, reguluje art. 63 ust. 2 Pzp. Ofertę dodatkową składa się zatem, **pod rygorem nieważności, w formie elektronicznej lub w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem zaufanym lub osobistym.**

13.5. Ocena podstaw odrzucenia oferty dodatkowej w wariacie drugim trybu podstawowego

Do oceny oferty dodatkowej zastosowanie ma art. 226 ust. 1 Pzp, zatem oferta dodatkowa podlega ocenie pod kątem następujących przesłanek odrzucenia:

- 1) art. 226 ust. 1 pkt 1 Pzp – **oferta złożona po terminie.** Konsekwencją złożenia oferty dodatkowej po upływie terminu wyznaczonego w zaproszeniu do złożenia ofert dodatkowych będzie jej odrzucenie;
- 2) art. 226 ust. 1 pkt 2 Pzp – **odrzucenie oferty jako następstwo wykluczenia wykonawcy, niespełnienia warunków udziału w postępowaniu lub nieprzedłożenia w terminie podmiotowych lub przedmiotowych środków dowodowych lub innych dokumentów lub oświadczeń.** Wykonawcy zaproszeni do składania ofert dodatkowych zostali już zweryfikowani pod kątem braku podstaw wykluczenia i spełnienia warunków udziału w postępowania o ile zamawiający je przewidział (co najmniej na podstawie oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1 Pzp, dołączanego do oferty składanej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu zgodnie z art. 273 ust. 2 Pzp). W tym zakresie zamawiający nie dokonuje na etapie składania ofert dodatkowych ponownej kwalifikacji podmiotowej wykonawcy. Może natomiast wystąpić np. konieczność przedłożenia przedmiotowych środków dowodowych do oferty dodatkowej (konsekwencją braku ich złożenia będzie odrzucenie oferty dodatkowej);
- 3) art. 226 ust. 1 pkt 3 Pzp – **oferta niezgodna z przepisami Pzp.** Oferta dodatkowa nie może być mniej korzystna w żadnym z kryteriów oceny ofert wskazanych w zaproszeniu do negocjacji niż oferta złożona w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu. Złożenie oferty dodatkowej, która jest mniej korzystna w którymkolwiek z kryteriów oceny ofert, jest podstawą do odrzucenia oferty dodatkowej, co potwierdza treść art. 296 ust. 2 zd. czwarte Pzp. Odrzucenie oferty nastąpi na podstawie z art. 226 ust. 1 pkt 3 Pzp w zw. z art. 296 ust. 2

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

zd. czwarte Pzp. Oferta dodatkowa będzie również podlegała odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 3 Pzp, jeśli np. zostanie złożona w postaci papierowej opatrzonej własnoręcznym podpisem w sytuacji, gdy zamawiający nie przewiduje wyjątku od wymagania użycia środków komunikacji elektronicznej;

- 4) art. 226 ust. 1 pkt 4 Pzp – **oferta nieważna na podstawie odrębnych przepisów**. Pzp nie wskazuje, na podstawie jakich przepisów oferta może być nieważna, nie zawiera również w tym zakresie żadnego ograniczenia, co oznacza, że wskazana norma prawna obejmuje wszystkie przepisy powszechnie obowiązującego prawa. O nieważności na podstawie odrębnych przepisów możemy np. mówić w kontekście norm Kc dotyczących zasad reprezentacji;
- 5) art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp – **oferta, której treść jest niezgodna z warunkami zamówienia**. Pojęcie warunków zamówienia definiuje art. 7 pkt 29 Pzp. Zgodnie z treścią tego przepisu przez warunki zamówienia należy rozumieć warunki, które dotyczą zamówienia lub postępowania o udzielenie zamówienia, wynikające w szczególności z opisu przedmiotu zamówienia, wymagań związanych z realizacją zamówienia, kryteriów oceny ofert, wymagań proceduralnych lub projektowanych postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego. Oferta dodatkowa niezgodna z warunkami zamówienia będzie podlegała odrzuceniu. Taka sytuacja może mieć miejsce np. gdy oferta dodatkowa w kryterium jakościowym związanym z obowiązkiem wskazania w ofercie dodatkowej parametrów technicznych będzie zawierała nowe propozycje, niezgodne z wymaganiami wskazanymi w opisie przedmiotu zamówienia;
- 6) art. 226 ust. 1 pkt 6 Pzp – **oferta, która nie została sporządzona lub przekazana w sposób zgodny z wymaganiami technicznymi oraz organizacyjnymi sporządzania lub przekazywania ofert przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, określonymi przez zamawiającego**. Oferta dodatkowa sporządzona lub przekazana w sposób niezgodny z wymaganiami technicznymi oraz organizacyjnymi sporządzania lub przekazywania ofert przy użyciu środków komunikacji elektronicznej zostanie odrzucona;
- 7) art. 226 ust. 1 pkt 7 Pzp – **oferta złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji**. Przykładem oferty dodatkowej, która jest złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji, będzie zastosowanie przez wykonawcę tzw. „inżynierii cenowej”, polegającej na manipulowaniu cenami jednostkowymi w nowych propozycjach – w zakresie treści oferty podlegającej ocenie w ramach kryteriów oceny ofert wskazanych w zaproszeniu do negocjacji

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

– w celu uzyskania wyższej punktacji w ramach kryteriów oceny ofert, a przez to wypaczenia sensu kryteriów oceny ofert i faktycznego wyeliminowania w ten sposób wykonawców należycie sporządzających oferty³;

- 8) art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp – **oferta zawierająca rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.** Przesłanka ta będzie mogła mieć zastosowanie w sytuacji, w której zamawiający wskaże cenę lub koszt jako kryteria oceny ofert w ramach których będzie prowadził negocjacje. Oferta dodatkowa zawierająca rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia będzie podlegała odrzuceniu;
- 9) art. 226 ust. 1 pkt 9 Pzp – **oferta złożona przez wykonawcę niezaproszonego do składania ofert.** Wskazana przesłanka odrzucenia oferty dodatkowej będzie zachodziła w sytuacji, gdy ofertę dodatkową złoży wykonawca, który nie został zaproszony do składania ofert dodatkowych, np. w sytuacji zastosowania art. 288 ust. 1 Pzp;
- 10) art. 226 ust. 1 pkt 10 Pzp – **oferta zawierająca błędy w obliczeniu ceny lub kosztu.** Przesłanka ta będzie miała zastosowanie w sytuacji, w której zamawiający wskazał cenę lub koszt jako kryterium oceny ofert w ramach których będzie prowadził negocjacje. Oferta dodatkowa zawierająca błędy w obliczeniu ceny lub kosztu będzie podlegała odrzuceniu;
- 11) art. 226 ust. 1 pkt 11 Pzp – **oferta wykonawcy, który w wyznaczonym terminie zakwestionował poprawienie omyłki, o której mowa w art. 223 ust. 2 pkt 3 Pzp;** Oferta dodatkowa będzie podlegała odrzuceniu na podstawie tej przesłanki, jeśli będzie zawierała omyłki polegające na niezgodności oferty dodatkowej z dokumentami zamówienia, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty, a wykonawca składający taką ofertę w wyznaczonym terminie zakwestionuje poprawienie takiej omyłki lub omyłek przez zamawiającego;
- 12) art. 226 ust. 1 pkt 12 Pzp – **oferta wykonawcy, który nie wyraził pisemnej zgody na przedłużenie terminu związania ofertą.** Przesłanka ta nie będzie miała zastosowania do ofert dodatkowych. Oferta dodatkowa stanowi bowiem dopuszczalną zmianę pierwotnie oferowanych elementów oferty złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu i nie jest samodzielną ofertą, która mogłaby być podstawą zawarcia umowy w sprawie zamówienia

³ Por. wyrok KIO z dnia 5 kwietnia 2011 r., sygn. akt KIO 640/11; wyrok KIO z dnia 26 września 2012 r., sygn. akt KIO 1934/12; wyrok KIO z dnia 18 stycznia 2013 r., sygn. akt KIO 7/13; wyrok KIO z dnia 19 lutego 2014 r., sygn. akt KIO 216/14; wyrok KIO z dnia 17 września 2015 r., sygn. akt KIO 1945/15; wyrok KIO z dnia 14 listopada 2016 r., sygn. akt KIO 2038/16; wyrok KIO z dnia 10 sierpnia 2017 r. sygn. akt KIO 1476/17; wyrok KIO z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt KIO 473/17; wyrok KIO z dnia 4 lipca 2018 r. sygn. akt KIO 1186/18; wyrok KIO z dnia 16 sierpnia 2018 r. sygn. akt KIO 1578/18

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

publicznego. Termin związania ofertą nie rozpoczyna biegu od nowa, bieg terminu rozpoczął się od upływu terminu złożenia oferty w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu i nie ulega przerwaniu. Ocena tej przesłanki będzie dokonywana w stosunku do oferty złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, ewentualnie zmienionej w zakresie, w jakim wykonawca złożył ofertę dodatkową;

13) art. 226 ust. 1 pkt 13 Pzp – **oferta wykonawcy, który nie wyraził pisemnej zgody na wybór jego oferty po upływie terminu związania ofertą.** Przesłanka ta nie będzie miała zastosowania do ofert dodatkowych z powodów wskazanych powyżej w uwagach do art. 226 ust. 1 pkt 12 Pzp. Ocena tej przesłanki będzie dokonywana w stosunku do oferty złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, ewentualnie zmienionej w zakresie, w jakim wykonawca złożył ofertę dodatkową;

14) art. 226 ust. 1 pkt 14 Pzp – **oferta wykonawcy, który nie wniósł wadium lub wniósł w sposób nieprawidłowy, lub nie utrzymywał wadium nieprzerwanie do upływu terminu związania ofertą lub złożył wniosek o zwrot wadium w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2 pkt 3 Pzp.** Przesłanka ta nie będzie miała zastosowania do ofert dodatkowych. Jeśli zamawiający wymaga wadium, wykonawca składa wadium wraz z ofertą złożoną w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu. Ocena tej przesłanki będzie dokonywana w stosunku do oferty złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, ewentualnie zmienionej w zakresie, w jakim wykonawca złożył ofertę dodatkową;

15) art. 226 ust. 1 pkt 15 Pzp – **odrzućcie oferty, jeżeli oferta wariantowa nie została złożona lub nie spełnia minimalnych wymagań określonych przez zamawiającego, w przypadku gdy zamawiający wymagał jej złożenia.** Przesłanka ta nie będzie miała zastosowania do ofert dodatkowych w części dotyczącej obowiązku złożenia oferty wariantowej. Może mieć natomiast zastosowanie, gdy oferta dodatkowa zawiera nowe propozycje w zakresie treści oferty podlegających ocenie w ramach wskazanych kryteriów oceny ofert w sytuacji, w której nowe propozycje rozwiązań dotyczą oferty wariantowej złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu i nie spełniają minimalnych wymagań określonych przez zamawiającego;

16) art. 226 ust. 1 pkt 16 Pzp – **odrzućcie oferty, jeżeli jej przyjęcie naruszałoby bezpieczeństwo publiczne lub istotny interes bezpieczeństwa państwa, a tego bezpieczeństwa lub interesu nie można zagwarantować w inny sposób.** Przesłanka ta będzie miała zastosowanie do oferty dodatkowej wyłącznie w sytuacji, w której przyjęcie nowych propozycji (możliwych do wskazania w zakresie treści oferty podlegających ocenie

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

w ramach kryteriów wskazanych w zaproszeniu do negocjacji) naruszałoby bezpieczeństwo publiczne lub istotny interes bezpieczeństwa państwa, a tego bezpieczeństwa lub interesu nie można zagwarantować w inny sposób;

17) art. 226 ust. 1 pkt 17 Pzp – **oferta obejmująca urządzenia informatyczne lub oprogramowanie wskazane w rekomendacji, o której mowa w art. 33 ust. 4 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, stwierdzającej ich negatywny wpływ na bezpieczeństwo publiczne lub bezpieczeństwo narodowe.** Przesłanka ta będzie miała zastosowanie do oferty dodatkowej wyłącznie w sytuacji, w której nowe propozycje w zakresie treści oferty podlegających ocenie w ramach kryteriów oceny ofert wskazanych przez zamawiającego w zaproszeniu do negocjacji będą obejmowały urządzenia informatyczne lub oprogramowanie wskazane w rekomendacji, o której mowa w art. 33 ust. 4 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, stwierdzającej ich negatywny wpływ na bezpieczeństwo publiczne lub bezpieczeństwo narodowe;

18) art. 226 ust. 1 pkt 18 Pzp – **oferta złożona bez odbycia wizji lokalnej lub bez sprawdzenia dokumentów niezbędnych do realizacji zamówienia dostępnych na miejscu u zamawiającego, w przypadku gdy zamawiający tego wymagał w dokumentach zamówienia.** Przesłanka ta zasadniczo nie będzie miała zastosowania do ofert dodatkowych. Jeżeli zamawiający zdecyduje się na obowiązkową wizję lokalną lub obowiązkowe sprawdzenie dokumentów dostępnych na miejscu u zamawiającego, to wymóg ten powinien raczej dotyczyć ofert składanych w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, a nie ofert dodatkowych, bowiem kryteria oceny ofert nie ulegają zmianie, a oferta dodatkowa stanowi jedynie dopuszczalną zmianę pierwotnie oferowanych elementów oferty złożonej w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu. Nie jest jednak wykluczone, przy zastosowaniu kryteriów pozacenowych, że w konkretnych okolicznościach faktycznych może być uzasadniony wymóg odbycia wizji lokalnej lub sprawdzenia dokumentów niezbędnych do realizacji zamówienia dostępnych na miejscu u zamawiającego i tym samym możliwość.

Odrzucenie oferty dodatkowej powoduje, że wykonawcę wiąże wyłącznie oferta złożona w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu (o ile termin związania ofertą nie upłynął).

14. Wybór oferty najkorzystniejszej

Wybór najkorzystniejszej oferty poprzedza ocena ofert pod kątem kryteriów wskazanych przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu oraz w SWZ. Do wyboru najkorzystniejszej oferty zastosowanie będą miały przepisy art. 239–253 Pzp oraz przepisy działu III rozdziału 5.

Jeśli zostały złożone oferty dodatkowe niepodlegające odrzuceniu, zamawiający ocenia oferty złożone w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, uwzględniając nowe propozycje wykonawców w zakresie treści oferty podlegających ocenie w ramach kryteriów oceny ofert wskazane w ofercie dodatkowej. Ustalenie, która ze złożonych w postępowaniu ofert jest ofertą najkorzystniejszą, może wymagać ponownego przeliczenia punktacji w zakresie złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu ofert wykonawców, którzy nie złożyli ofert dodatkowych. Będzie to miało miejsce w sytuacji, w której ocena w zakresie konkretnego kryterium będzie uzależniona od paramentów wskazanych w innych ofertach.

Po ocenie ofert, ustaleniu ich rankingu zamawiający wzywa wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 5 dni od dnia tego wezwania, podmiotowych środków dowodowych, jeżeli wymagał ich złożenia w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia, aktualnych na dzień złożenia podmiotowych środków dowodowych (art. 274 ust. 1 Pzp), chyba że zamawiający żądał podmiotowych środków dowodowych na wcześniejszym etapie.

Niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty zamawiający informuje równocześnie wykonawców, którzy złożyli oferty w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, o wyborze najkorzystniejszej oferty. Stosownie do art. 253 ust. 2 i 3 Pzp, informacje te udostępniane są niezwłocznie na stronie internetowej prowadzonego postępowania.

15. Zakończenie postępowania

Zgodnie z **art. 254 Pzp**, postępowanie o udzielenie zamówienia kończy się **zawarciem umowy** w sprawie zamówienia publicznego albo **unieważnieniem postępowania**.

Stosownie do art. 308 ust. 2 Pzp, jeżeli:

- zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, zostało przesłane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej - zamawiający zawiera umowę w terminie nie krótszym niż 5 dni od przesłania zawiadomienia,
- zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, zostało przesłane w inny sposób - zamawiający zawiera umowę w terminie nie krótszym niż 10 dni od przesłania zawiadomienia.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Wyjątki od tej zasady określa art. 308 ust. 3 Pzp.

Należy przy tym pamiętać, iż stosownie do treści art. 577 Pzp, w przypadku wniesienia odwołania zamawiający nie może zawrzeć umowy do czasu ogłoszenia przez Krajową Izbę Odwoławczą wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie (z zastrzeżeniem art. 578 Pzp).

Jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, uchyla się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego lub nie wnosi wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający może dokonać ponownego badania i oceny ofert spośród ofert pozostałych w postępowaniu wykonawców albo unieważnić postępowanie (art. 263 Pzp).

Zgodnie z art. 309 ust. 1 Pzp, zamawiający nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia (tj. od momentu zawarcia umowy o zamówienie publiczne lub unieważnienia postępowania) zamieszcza w BZP ogłoszenie o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia lub unieważnieniu postępowania.